

Україна в жалобі Ukraina pogrążona w smutku

Тегорочний День Незалежності diametralnie różnił się od tego sprzed roku. Inna atmosfera, smutek, zaduma i żałoba towarzyszyły Ukraincom, przechadzającym się po miejskich prospektach. Odważniejszym patriotom deszcz i chłód nie przeszkodził w świętowaniu.

24 sierpnia 2013 roku wszystko było inne. Co prawda zaczynałam wówczas swoją przygodę z Łuckiem, więc to, co widziałam zachwycało i dziwiło mnie, gdyż uwielbiałam różnorodność i wielokulturowość. Był słoneczny dzień, zewsząd obserwowałam uśmiechniętych ludzi w barwnych wyszywankach. Zapewne nikt nie przewidywał wówczas tego, co wydarzy się na Ukrainie za kilka miesięcy.

Niespełna rok temu do domu przywiozłam pozytywne doświadczenia z Ukrainy: pomocni ludzie, piękne miejsca, wspańskie zwyczaje. Kiedy niedawno wróciłam tu, uderzyła mnie zmiana, która zaszła w ludziach. Ukraińcy wydali mi się być bardziej smutni, podenerwowani, podejrzliwi i powściągliwi. Miałam nadzieję, iż jest to tylko pierwsze wrażenie, jednak kolejne dni potwierdziły moje obserwacje. Oczywiście jadąc do Łucka nie spodziewałam się widoku osób tryskających humorem i energią, gdyż wiem, jakie straszne wydarzenia miały i mają miejsce na Ukrainie. Sądziłam jednak, że Ukraińcy, waleczny lud, potomkowie kozaków, będą bardziej bojowo nastawieni. Takich ludzi spotykałam w Polsce na różnego typu spotkaniach i debatach, gdyż nie zapominali o swoim państwie pracując lub ucząc się za granicą.

Wojna. Straszne słowo, którego wolałabym unikać i próbowałam to robić, dopóki nie zaczęłam rozmawiać z Łuczanami. Jest wojna i koniec, muszę to zaakceptować w swoim optymistycznym świecie. Byłam w szoku, jak łatwo przechodzi do Wam przez usta, drodzy przyjaciele. W Polsce również nie chcieliśmy używać tego słowa i nazywać rzeczy po imieniu. Po co się jednak ludzi? Jest agresor, ludzie giną – czy to nie jest wojna w czystej postaci? Nie przeżyłam nigdy tego stanu, nie wiem, co czuję, lecz staram się Was zrozumieć. Umierają Wasi przyjaciele i bliscy, tracicie domy i ziemię, obce siły chcą odepchnąć Was z godności i śmieją się w twarz. Dlatego zaczynam rozumieć ten smutek, tę powagę i powściągliwość. I ponieważ udziela mi się podobny stan, lecz niebawem wrócę do siebie, do państwa, gdzie jeszcze panuje pokój, do swojej beztroski. O wojnie czytałam dużo, szczególnie o przeżyciach zwykłych ludzi. Osoby, które jej doświadczyły wielokrotnie powtarzały, że nie ma nic gorszego. Czyż nie możecie potwierdzić tych słów?

Uśmiech w złych czasach nie jest czymś niestosownym. Radość, poczucie humoru oraz optymizm pozwalają odreagować, nabrać energii i zmotywować się do dalszego działania. Do-

śćogorічний День Незалежності кардинально відрізнявся від минулорічного. Інша атмосфера, сум, замисленість та жалоба супроводжували українців, що проходилися вулицями міста. Більш відважним патріотам не завадили святкувати ані дощ, ані холод.

24 серпня 2013 року все було інакше. Щоправда, я тоді лише починала своє знайомство з Луцьком, тому все, що я бачила, мене захоплювало й дивувало, адже я обожнюю різноманітність та багатокультурність. Був сонячний день, зусібіч я бачила усміхнених людей у кольорових вишиванках. Мабуть, ніхто тоді й не підозрював, що станеться в Україні за кілька місяців.

Майже рік тому я привезла додому позитивний досвід з України: люди, що готові допомогти, чудові місця, прекрасні звичаї. Коли недавно я сюди повернулася, мене вразило те, як змінилися люди. Українці здалися мені сумнішими, більш знервованими, підозріливіми, стриманими. Я мала надію, що це лише перше враження, але мої спостереження підтвердилися в наступні дні. Звичайно, їдучи до Луцька, я не сподівалася застати тут веселе енергійне товариство, адже знаю, які страшні події відбулися та відбуваються в Україні. Але я думала, що українці, як народ із бойовим духом, нащадки козаків, будуть налаштовані більш рішуче. Таких людей я зустрічала в Польщі на різних зустрічах та дебатах, адже, працюючи або навчаючись за кордоном, вони не забували про свою державу.

Війна. Страшне слово, якого я хотіла б уникнути і намагалася це робити, доки не почала розмовляти з луцанами. Це війна і все, тому мені варто включити її у свій оптимістичний образ світу. Я була шокована тим, з якою легкістю Ви, дорогі друзі, вимовляєте це слово. У Польщі ми також не хотіли його використовувати і називати речі власними іменами. Але навіщо себе обманювати? Є агресор, гинуть люди – невже це не справжня війна? Мені ніколи не доводилося переживати цього стану, я не знаю, що Ви відчуваєте, але намагаюся Вас зрозуміти. Гинуть Ваші друзі та рідні, Ви втрачаєте домівки та землі, чужинці хочуть позбавити Вас гідності та сміються Вам в обличчя. Тому я починаю розуміти цей сум, цю поважність та стриманість. І певною мірою я також занурююся в цей стан, але незабаром я повернуся додому, до країни, де поки панує спокій, повернуся до своєї безтурботності. Я багато читала про війну, особливо про долі звичайних людей. Усі, хто пережив війну, повторювали, що немає нічого гіршого. Тепер Ви можете підтвердити ці слова.

Посмішка у чорні часи не є чимось невідповідним. Радість, почуття гумору та оптимізм дозволяють позбутися стресу, набратися енергії та мотивувати себе до діяльності.

Польським легіонам –
сто років

Sto lat Legionów Polskich

сторінка 3

Україна переможе, якщо
тільки буде єдиною

Ukraina zwycięży, jeżeli tylko
będzie zjednoczona

сторінка 4

Вулиця Шопена в давні часи
носила інші назви

Ulica Chopina dawniej miała
inne nazwy

сторінка 6

Експозиція присвячена
подіям на Майдані

Ekspozycja poświęcona
wydarzeniom na Majdanie

сторінка 7

Там, де немає пунктів
перетину

Tam, gdzie nie ma przejść
granicznych

сторінка 9

Для проекту «Реанімобіль»:
Картка Приватбанку 5167 9872 0315 4279 Оксентюк Михайло Олексійович

Sto lat Legionów Polskich

Польським легіонам – сто років

23 sierpnia Kostiuchnówka po raz kolejny pograżała się w zadumie nad dziejami polskiej historii. Świętowano, bowiem, dwa ważne stulecia: postania Legionów Polskich i wybuchu I wojny światowej.

Atmosfera uroczystości była poważna, podniosła, lecz radosna. W Polskim Łasku, gdzie znajduje się cmentarz wojenny, zebrał się zaproszeni goście. Stronę polską reprezentowali: pani Beata Brzywczy, Konsul Generalny RP w Łucku, pani Jolanta Chelmińska, Wojewoda Łódzki, podpułkownik Arkadiusz Kobiela, Attaché Wojskowy Ambasady RP w Kijowie, asysta honorowa Wojska Polskiego, wystawiona przez Garnizon Warszawa oraz przedstawiciele innych instytucji państwowych, organizacji społecznych, środowisk polonijnych z Kowla, Maniewicz i Łucka, a także naukowcy i dziennikarze. Ze strony ukraińskiej uroczystości swoją obecnością uświetnił Wasyl Dawidiuk, dyrektor szkoły w Kostiuchnówce wraz z rodziną. Gospodarzami obchodów byli harcerze z Chorągwi Łódzkiej Związku Harcerstwa Polskiego i harcmistrzem Jarosławem Góreckim na czele, dyrektorem Centrum Dialogu Kostiuchnówka.

Po przywitaniu gości, harcmistrz Jarosław Górecki wspominał o 16-letniej już tradycji organizowania obozów harcerskich w Kostiuchnówce, podczas których młodzi ludzie opiekują się grobami Legionistów. Następnie odbył się apel z asystą honorową Wojska Polskiego, zmiana warty honorowej oraz odśpiewanie hymnów Polski i Ukrainy. Po wniesieniu sztandaru Wojska Polskiego miała miejsce msza święta, w trakcie której modlono się za wszystkich żołnierzy i ofiary I oraz II wojny światowej, poległych legionistów, jak również Ukraińców walczących i ginących w walkach na wschodzie kraju.

Po zakończeniu wspólnej modlitwy nadziedziczył czas na tradycyjne przemówienia zebranych gości. Jolanta Chelmińska odczytała list napisany przez ministra Macieja Klimczaka Podsekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP, który podziękował harcerzom za ich wolontariacką służbę. Następnie wojewoda łódzka stwierdziła, iż «Najcenniejszym darem, jaki możemy ofiarować ludziom żyjącym jest czas i pamięć, jaką możemy ofiarować tym, którzy odeszli. Pamięć o ich czynach, o tym, co udało się im zrealizować, o tym, jakie znaczenie mieli w naszym życiu i co pozostawili po sobie. Dzisiaj jesteśmy tutaj właśnie ofiarując swój czas i chcąc upamiętnić piękne czyny naszych Legionistów». Następnie Jolanta Chelmińska wyraziła swoje ubolewanie nad sytuacją polityczną na Ukrainie, życząc Ukraińcom szybkiego zakończenia działań wojennych. Na koniec swojej wypowiedzi wojewoda dodała: «Niech żyje wolna Polska, niech żyje wolna Ukraina!».

Konsul Generalny RP w Łucku nawiązała do historii Kostiuchnówki, wybuchu I wojny światowej oraz stulecia Legionów Polskich, przytaczając rys historyczny wspomnianych wydarzeń. Beata Brzywczy zaznaczyła, jakie zmiany zaszły w Europie i na świecie po 1914 roku i jakie znaczenie polityczne miała bitwa pod Kostiuchnówką. Konsul pochwaliła również pracę, którą wykonują na Wołyniu strona polska i ukraińska, a szczególnie harcerze.

Dyrektor miejscowej szkoły, Wasyl Dawidiuk, zwrócił uwagę na charakter świętowanych rocznic. Pierwsza z nich, tragiczna, upamiętniająca wybuch I wojny światowej, która podzieliła świat na dwa wrogie obozy, oraz druga, radosna, czyli stulecie powstania Legionów Polskich, co doprowadziło do zjednoczenia i niepodległości Polski. Dyrektor wyraził również słowa podziękowania dla Polski, niezawodnego sąsiada w trudnych dla Ukrainy czasach. Na koniec zawołał «Niech żyje Polska i Cnawa Ukraini!».

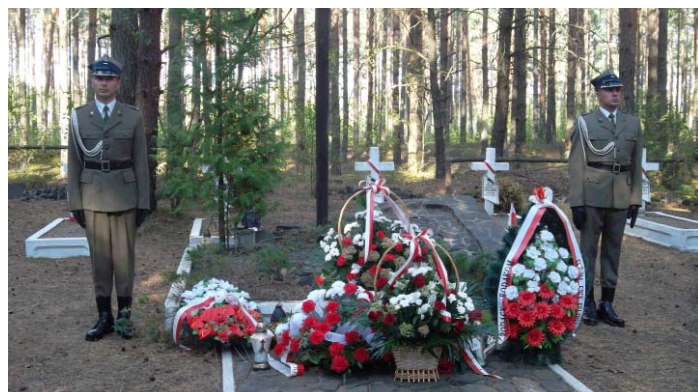
Na zakończenie uroczystości delegacje złożyły wieńce i wiązanki na grobach legionistów, po czym był czas na indywidualne oddanie hołdu poległym oraz obejrzenie zabytkowych pomników, upamiętniających bitwę. Następnie udano się do Centrum Dialogu Kostiuchnówka, stojącego na miejscu dawnej polskiej szkoły, a odbudowanego przez harcerzy. Obecnie znajduje się tam baza obozowa Chorągwi Łódzkiej ZHP oraz ośrodek współpracy polsko-ukraińskiej. Z tego miejsca corocznie startuje listopadowa sztafeta rowerowa po Ogniu Niepodległości, który dociera 11 listopada na Grób Nieznanego Żołnierza w Warszawie. W Centrum Dialogu goście mogli zwiedzić salę tradycji, gdzie znajdują się przedmioty znalezione podczas prac w Polskim Łasku, oraz wystawa poświęcona bitwie pod Kostiuchnówką. Następnie gospodarze wydarzenia zaprosili wszystkich zebranych na smaczny poczęstunek.

Osoby, które pozostały dłużej, wszyscy udział w ognisku harcerskim pt. Panteon niepodległości, podczas którego wspomniano poległych legionistów. Natomiast dzień później, 24 sierpnia, czyli w Święto Niepodległości Ukrainy, miała miejsce uroczystość na odnowionym cmentarzu wojennym w Kowlu. Jest to kolejne miejsce, którym zajęli się harcerze, wykonując pracę na rzecz zachowania polskiej historii na Wołyniu.

Bitwa pod Kostiuchnówką miała miejsce w dniach 4-6 lipca 1916 roku. Nazywana jest jedną z największych polskich bitew I wojny światowej. To właśnie tam wszystkie trzy brygady Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego stoczyły krwawą batalię z wojskami rosyjskimi, atakującymi w ramach ofensywy Brusilowa. Pomimo przewagi sił Imperium Rosyjskiego, Polakom udało się odnieść spektakularne zwycięstwo. W bitwie poległo około dwóch tysięcy Legionistów.

Cmentarz w Polskim Łasku założono w 1915 roku, lecz rok później został zniszczony wskutek ostrzału artyleryjskiego w trakcie ofensywy Brusilowa. Szczątki żołnierzy zostały wówczas porzucane po całej okolicy. W okresie międzywojennym cmentarz był zabdany i dobrze utrzymany, co zmieniło się po II wojnie światowej. Nekropolie odbudowano dopiero w latach 90. XX wieku i do dziś dbają o nią harcerze z województwa łódzkiego. W Polskim Łasku spoczywa około stu osób, w tym żołnierze obcych armii.

23 серпня в Костюхнівці вкотре згадали про події з польської історії. Тут відзначали два важливі сторіччя: створення Польських легіонів та початку Першої світової війни.

Атмосфера урочистого заходу була поважною, піднесеною, але радісною. Запрошені гості зібралися в Польському ліску, де знаходиться воєнне кладовище. Польську сторону представляли Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бжівич, воєвода Лодзького воєводства Йоланта Хелмінська, Військовий аташе Посольства Республіки Польща в Києві підполковник Аркадій Кобеляк, почесний ескорт Польського Війська, наданий Гарнізоном Варшави, та представники інших державних установ, громадських організацій, польських національних товариств із Ковеля, Маневичів і Луцька, науковці та журналісти. Українську сторону на урочистостях представляв директор Костиухнівської загальноосвітньої школи Василь Давидюк разом із сім'єю. Господарями заходу були харцери Лодзького загону Спілки польського харцerstва на чолі з директором Центру Діалогу «Костиухнівка» харцмістром Ярославом Гурецьким.

Після привітання гостей Ярослав Гурецький розповів про шістнадцятирічну традицію проведення харцерських таборів у Костиухнівці, під час яких молодь опікується могилами легіонерів. Потім відбулася перекличка у присутності почесного ескорту Польського Війська, зміна почесної варті та виконання гімнів Польщі й України. Після внесення прапора Польського Війська відбулося богослужіння, у ході якого присутні молилися за всіх солдатів та жертв Першої та Другої світових воєн, poległych легіонерів, а також українців, котрі нині воюють і гинуть на сході країни.

Після завершення спільної молитви відбулися традиційні виступи гостей. Йоланта Хелмінська прочитала лист від Мацея Клімчака з Кancelarii Прeзидента Республіки Польща, який подякував харцерам за їхню волинську службу. Потім воєвода сказала: «Найціннішим даром, який ми можемо зробити людям, що живуть, є час, а тим, хто відійшов від нас, ми можемо подарувати пам'ять. Пам'ять про їхні вчинки, про те, що їм вдалося реалізувати, про те, яке значення вони мали в нашому житті та що залишили після себе. Сьогодні ми тут саме для того, щоб віддати свій час та увіковічнити гідні вчинки наших легіонерів». Потім Йоланта Хелмінська зазначила, що занепокоєна політичною ситуацією в Україні та бажає українцям швидкого закінчення воєнних дій. На закінчення своєї промови воєвода додала: «Хай живе вільна Польща, хай живе вільна Україна!».

Генеральний консул РП у Луцьку у своєму виступі звернувся до історії Костиухнівки, початку Першої світової війни та сторіччя від заснування Польських легіонів. Розповідаючи про ці події, Беата Бжівич нагадала про зміни, котрі відбулися в Європі і світі після 1914 року, про політичне значення битви під Костиухнівкою. Консул похвалила також роботу, яку виконують на Волині польська й українська сторона, а особливо харцери.

Директор місцевої школи Василь Давидюк звернув увагу на особливості річниці, котрі відзначалися в цей день. Перша з них трагічна, вона увіковічує пам'ять про початок Першої світової війни, яка поділила світ на два ворожі табори. Друга – радісна, оскільки минає 100 років від створення Польських легіонів, діяльність яких призвела до об'єднання та незалежності Польщі. Директор висловив також слова вдячності Польщі – сусідові, котрий не підводить України у скрутні для неї часи. На завершення він вигукнув: «Хай живе Польща і Слава Україні!».

На закінчення урочистої частини делегації поклали вінки та квіти на могилах легіонерів, після чого всі мали час на те, щоб особисто віддати честь poległym та подивитися пам'ятники, що увіковічують битву. Потім учасники урочистостей поїхали до збудованого харцерами Центру діалогу «Костиухнівка», який стоїть на місці колишньої польської школи. Нині тут знаходиться осередок Лодзького загону Спілки польського харцerstва та центр польсько-української співпраці. Саме звідси щороку стартує listopadowa велосипедна естафета по Воєнній Незалежності, який 11 listopada запалюють на Могилах невідомого солдата у Варшаві. У Центрі діалогу гості могли відвідати зал традиції, де знаходяться предмети, знайдені під час робіт у Польському ліску, та виставку, присвячену битві під Костиухнівкою. Потім господарі запросили всіх присутніх на смачний poczęstunek.

Ті, хто залишилися на довшо, побували на харцерському вогнищі, котре носило назву «Пантеон незалежності». Біля вогнища задували poległych легіонерів. Наступного дня, 24 серпня, тобто у День Незалежності України, відбулися урочистості на оновленому воєнному кладовищі в Ковелі. Це ще одне місце, яким займалися харцери, виконуючи роботу зі збереження польської історії на Волині.

Битва під Костиухнівкою відбулася 4-6 липня 1916 року. Її називають однією з найбільших польських битв часів Першої світової війни. Саме тут усі три бrygady Польських легіонів на чолі з Юзефом Пілсудським провели кровопролитну битву з російськими військами, які наступали під час Брусиловського прориву. Незважаючи на перевагу сил Російського Імперію, полкамі вдалося перемогти. У ході битви загинуло біля двох тисяч легіонерів.

Кладовище в Польському ліску заснували в 1915 році, але через рік, під час Брусиловського прориву, воно було знищене в результаті артилерійського обстрілу. Тіла убитих солдатів лежали тоді на цілому терені поблизу Костиухнівки. У міжвоєнний період кладовище було доглянуте, проте це змінилось після Другої світової війни. Лише в 90-их роках XX століття його відбудували харцери з Лодзького воєводства. Вони й до сьогодні dbають про це місце. У Польському ліску спочиває біля ста осіб, в тому числі солдати інших армій.

Bohaterstwo sprzed 94 lat

Приклад героїзму

W Galerii Sztuki w Łucku została otwarta wystawa, poświęcona Bitwie Warszawskiej 1920 roku. 94 lata temu Polska zwyciężyła bolszewików nad Wisłą, dzięki czemu obroniła swoją niepodległość, a także Europę przed bolszewicką nawałnicą.

W dniu otwarcia wystawy, 17 sierpnia, w Łucku odbywał się pogrzeb Ihora Filipczuka – żołnierza batalionu «Ajdar», który zginął na wschodzie Ukrainy. Wszyscy obecni na otwarciu uczcili pamięć o nim minutą ciszy.

Ekspozycję przywieźli do Łucka Ryszard Madziar, burmistrz Wołomia, gdzie przed 94 laty rozegrała się jedna z najważniejszych bitew w historii ludzkości, oraz Maksym Gołoś, dyrektor Samorządowej Instytucji Kultury «Park Kulturowy – Ossów – Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku». Zawiera ona archiwalne zdjęcia, opisy i mapy pochodzące z czasów wojny polsko-bolszewickiej. Bitwa Warszawska, która rozegrała się nad Wisłą w sierpniu 1920 roku, zadecydowała o losach Polski i Europy. O batalii i jej skutkach rozmawialiśmy, po otwarciu wystawy, w redakcji «Monitora Wołyńskiego» z Ryszardem Madziarem i Maksymem Gołosem.

– Dlaczego tak ważna jest pamięć o tej bitwie?

– **Ryszard Madziar:** Rok 1920 jest jednym z najważniejszych w polskiej historii, bo wówczas pod Ossowem (wieś w powiecie wołomińskim – red.) doszło do obrony Polski i Europy przed nawałą bolszewicką. To właśnie tam 36 Pułk Piechoty Legii Akademickiej walczył z bolszewikami i udało się to natarcie zatrzymać. I właśnie tę pamięć musimy podtrzymywać. Dzisiejsze pokolenia potrzebują wz-

niepodległość Polski.

– Jak się żyje w polskim, europejskim Ossowie?

– **R.M.:** Mieszkańcy Ossowa pamiętają o historii, to właśnie oni, jako pierwsi, podtrzymywali pamięć o bitwie. Pierwszy krzyż został postawiony dzień później na miejscu śmierci ks. Ignacego Skorupki. Stanowił on symbol walki z bolszewikami. W 1944 sowieci go usunęli. 11 kwietnia 1981 roku krzyż został ponownie ustawiony w tym miejscu przez lokalną społeczność.

Chcemy, żeby Ossów był miejscem, gdzie mówi się o historii, ale jednocześnie żeby rozwijała się tu turystyka. Dwa lata temu w miejscowości powstała Samorządowa Instytucja Kultury «Park Kulturowy – Ossów – Wrota Bitwy Warszawskiej 1920 roku», której dyrektorem jest Maksym Gołoś.

– Jakie miejsce w pamięci Polaków odgrywa polsko-ukraińskie braterstwo broni?

– **Maksym Gołoś:** W pamięci Polaków obecna jest współpraca z Ukraińcami, z atamanem Petlurą, ze wspólnym wysiłkiem zbrojnym, cywilizacyjnym i społecznym. Mamy świadomość, że Bitwa Warszawska zadecydowała o losach nie tylko niepodległości Polski, ale również o obronie cywilizacji zachodniej. Mamy też świadomość, że stra-

Trzeba pamiętać, że my walczyliśmy nie tylko o swoją niepodległość, ale także o samostanowienie narodów żyjących na wschód od Polaków. Taki był zamysł Piłsudskiego, ale, niestety, nie powiódł się. Jednak mamy to w pamięci, jak również fakt, że potrafiliśmy się przyczynić do niepowodzenia. Piłsudski osobiście przeprószył za to żołnierzom ukraińskim i białoruskim po tym, jak podpisano Traktat Pokojowy w Rydze z Rosją bolszewicką. My, Polacy, nigdy czegoś takiego nie usłyszelśmy od naszych sojuszników z Zachodu.

row do naśladowania. I mówiąc o tym wspaniałym przykładzie bohaterstwa sprzed 94 lat pokazujemy te wzorce młodemu pokoleniu. Ale musimy rozumieć, że coś, co wydarzyło się kiedyś, może się powtórzyć w przyszłości. W roku 1920 byliśmy czynni i przygotowani na fakt, że wojna z bolszewikami jest nieunikniona, dlatego udało się obronić

tegiczny manewr Piłsudskiego nie udało się, gdyby nie pomoc sojuszników ukraińskich. Związali oni duże siły wroga w okolicach Lwowa, na południowej scenie działań wojennych. Gdyby nie wojska Petlury, gdyby nie generał Marko Bezručko, nie udałooby przebić się od Wierpra i przeprowadzić kontrnatarcia na oddziały bolszewików.

Poza tym mamy też świadomość, że walcząc z bolszewicką nawałą stanęliśmy na wysokości zadania, potrafiliśmy zebrać wszystkie grupy – i Wojsko Polskie, i armię ochotniczą. I patrząc, co się dzieje na Ukrainie, mamy pewność, że zwycięży, jeżeli tylko będzie zjednoczona.

У Луцькій Галереї мистецтв відбулося відкриття виставки, присвяченої Варшавській битві 1920 року. 94 роки тому Польща перемогла більшовиків на Віслі, завдяки чому захистила свою незалежність, а також уберегла Європу від більшовицької навали.

повторитися в майбутньому. У 1920 році ми були насторожі й підготувалися до того, що війна з більшовиками неминуча, тому вдалося відстояти незалежність Польщі.

– Як живеться в польському європейському Ossówі?

– **Р.М.:** Жителі Ossова пам'ятають про історію і це саме вони були першими, хто беріг пам'ять про Варшавську битву. Перший хрест, котрий стоїть на місці смерті о. Ігнація Skorupka, як символ боротьби з більшовиками, з'явився тут уже на наступний день після його смерті. У 1944 році «совєти» знищили цей хрест. 11 квітня 1981 року місцеве громада знову поставила його на тому ж місці.

Ми хочемо, щоб Ossów був місцем, де говорять про історію, і, водночас, щоб тут розвивався туризм. Два роки тому тут створили Самоврядну інституцію культури «Культурний парк – Ossів – Ворот Варшавської битви 1920 року», директором якої є Максим Голось.

– Яке місце в пам'яті поляків відіграє польсько-українське збройне братерство?

– **Максим Голось:** У пам'яті поляків є співпраця з українцями, з атаманом Петлюрою, а також наші спільні збройні, цивілізаційні та суспільні зусилля. Ми усвідомлюємо, що Варшавська битва була вирішальною не лише для незалежності Польщі, але й для долі західної цивілізації. Ми також розуміємо, що стратегічний маневр Пілсудського не завершився б успіхом, якби не допомога українських союзників, які затримали великі сили ворога в районі Львова, на південному театрі воєнних дій. Якби не війська Петлюри, якби не генерал Марко Безručко, не вдалося би пробитися від Вепша і провести контратаку на лівий фланг більшовиків.

Потрібно пам'ятати, що ми боролися не тільки за свою незалежність, але також за самовизначення народів, розташованих на схід від Польщі. Таким був задум Пілсудського, який, на жаль, не вдалося реалізувати. Але ми пам'ятаємо про це, як також про те, що ми зуміли визнати цю невдачу. Пілсудський особисто попросив вибачення за це у українських та білоруських солдатів після підписання з більшовицькою Росією Ризького мирного договору. Ми, поляки, ніколи чогось такого не почули від наших союзників із заходу.

Крім цього, ми також усвідомлюємо, що, воюючи з більшовиками, ми виконали завдання, адже зуміли об'єднати всі частини – і Польське Військо, і добровільну армію. І дивлячись на те, що діється нині в Україні, ми впевнені, що Україна переможе, якщо тільки буде єдиною.

– Пане директоре, чи ми, випадково, не зіткнулися нині з наслідками незавершеної у 20-их роках ХХ століття роботи, коли Захід не захотів добити більшовицького гада?

– **М.Г.:** В історії Польщі багато прикладів невикористаних перемог. І 1920 рік, мабуть, є одним із них, оскільки ми зламали хребет більшовицькій армії під Варшавою та на Німані. Цього не змогли зробити інтервенційні війська: ані британські, ані французькі. Якби ми мали значнішу допомогу Західної Європи в 1920 році, ми могли би перевернути цілий політичний порядок того часу, могли би побудувати Європу, спираючись на цивілізовані стандарти. На жаль, крім того, що ми самі повинні були відстояти свою незалежність і захистити велику частину Європи, ми не дочекались жодної допомоги після 1920 року, коли ця перемога могла було використати. Безпорадність західноєвропейської еліти та відсутність дипломатичної ініціативи, зокрема, з боку Англії спричинили те, що на крові громадян Радянського Союзу, українців, білорусів, татар, грузинів і ін. виріс найстрашніший режим, який бачив світ. Ці помилки повторювалися. У нас був такий 1939 рік. Ключем до розуміння значення Варшавської битви 1920 року і цієї війни є усвідомлення того, що таке комунізм.

Європа не до кінця зрозуміла, чим є комунізм. Надалі існують якісь сентименти до революції. Чи комунізм був переможений, чи він усе ще існує, тільки під іншою назвою? Питання залишається відкритим.

– Чи ситуація, що існувала в 1920 році, чимось подібна до сьогоденної ситуації в Україні? Яку роль тут відіграє російський імперіалізм?

– **М.Г.:** Російський імперіалізм поширює багато масок та існує під різними прапорами. Це або толерантність, як за часів Катерини II, або визволення мас, як за часів більшовицької революції, або визволення і допомога, як було в 1939 чи 1944 році. Сьогодні

– **Пане Dyrektore, czy przypadkiem nie mamy teraz pokłosa niedokończonych roboty z lat 20-tych XX wieku, kiedy Zachód nie zechciał dobić bolszewików?**

– **M.G.:** Generalnie w historii Polski jest wiele przykładów zwycięstw niewykorzystanych. I 1920 rok, być może, jest tego przykładem, ponieważ my złamaliśmy kręgosłup armii bolszewickiej pod Warszawą i nad Niemnem. Nie udało się dokonać tego wojskom interwencyjnym, brytyjskim czy francuskim. Gdybyśmy mieli znaczną pomoc Zachodniej Europy w 1920 roku, moglibyśmy przewrócić cały porządek polityczny w tamtym czasie i ułożyć Europę według cywilizowanych standardów. Niestety, nie dość, że sami musieliśmy obronić swoją niepodległość i dużą część Europy, to nie doczekaliśmy się żadnej pomocy po 1920 roku, kiedy ten owoc zwycięstwa można było wykorzystywać. W dużej mierze indolencja elit zachodnioeuropejskich, jak również brak inicjatywy dyplomatycznej, m.in. ze strony Anglii, spowodowały, że na krwi obywateli Związku Radzieckiego, Białorusinów, Tatarów, Gruzinów itd., wyhodował się najstrasz-

niejszy reżim, jaki świat widział. Te błędy były powtarzane. Mieśliśmy też 1939 rok. Kluczem do zrozumienia znaczenia Bitwy Warszawskiej 1920 roku i tej wojny jest uświadomienie sobie, czym jest komunizm.

Europa nie do końca sobie uświadomiła, czym była i jest ta ideologia. Nadal są jakieś sentymentalne odniesienia do rewolucji. Pytanie zostaje otwarte: czy komunizm został zwyciężony, czy on jeszcze trwa, tylko pod inną postacią.

– **Czy istnieje podobieństwo sytuacji w 1920 roku i dzisiejszej sytuacji na Ukrainie? Jaką rolę tu odgrywa rosyjski imperializm?**

– **M.G.:** Rosyjski imperializm przyjmuje wiele masek i wznosi różne sztandary. Raz jest to tolerancja, jak za Katarzyny Wielkiej, raz jest to wyzwolenie mas, jak za rewolucji bolszewickiej, innym razem jest to wyzwolenie i pomoc, jak to było w 1939 czy 1944 roku. Dziś imperializm rosyjski ma maskę pomocy humanitarnej i obrony swoich współobywateli przed nacjonalizmem ukraińskim, przed modernizacją płynącą z Zachodu, przed amerykańskim imperializmem. Generalnie, niezależnie od tego, co się dzieje na świecie, Rosja zawsze znajdzie ideologię, któ-

rą przystoi w swoje imperialne zapędy.

– **Jakie najważniejsze kroki teraz należy uczynić Ukrainie?**

– **M.G.:** Na Ukrainie potrzebna jest jedność, jak w 1920 roku w Polsce, determinacja i wiara w zwycięstwo. To jest zbyt duży naród, żeby go pokonać w walce. Jak się postawi, to go nikt mu nie da rady. Tylko musi stać się w jedności.

Rozmawiał Walenty WAKOLUK

P.S. 1: Bitwa Warszawska, nazywana też Cudem nad Wisłą, trwała od 13 do 25 sierpnia 1920 roku podczas wojny polsko-bolszewickiej. Została uznana za jedną z osiemnastu przełomowych bitew w historii świata. Połacy wygrali ją, co zadecydowało o zachowaniu niepodległości Polski i zatrzymaniu marszu bolszewików na Europę Zachodnią. Sojusznikiem Wojska Polskiego w batalii były wojska Ukraińskiej Republiki Ludowej.

P.S. 2: Organizatorami wystawy «Bitwa warszawska 1920 roku» były Konsulat Generalny RP w Łucku, Wołyńska Młodzieżowa Organizacja Społeczna «Jednania» oraz Centrum Samorządowe Ossów 1920.

rosyjski imperializm ma maskę humanitarnej pomocy i zaxistę swoich spivgromadzeń od ukraińskiego nacjonalizmu, modernizacji, jaka przychodzi do nas iz zachodu, від американського імперіалізму. Загалом, незалежно від того, що робиться на світі, Росія завжди знайде ідеологію, яку використовує у своїх імперських замахках.

– **Які найважливіші кроки сьогодні потрібно зробити Україні?**

– **M.G.:** Україні потрібна єдність, як в 1920 році в Польщі, рішучість i віра в перемогу. Українці – занадто великий народ, щоб його перемогти. Якщо він встане, то його ніхто не переможе. Але встати він повинен у єдності.

Rozmawiał Walenty WAKOLUK

P.S. 1: Варшавська битва, яку ще називають «Диво над Віслою», тривала 13-25 серпня 1920 року під час польсько-бolszewickiej війни. Її визнали однією з вісімнадцяти переломних битв в історії світу.

Поляки перемогли у ній, що мало вирішальний вплив на збереження Польщею незалежності i зберегло Західну Європу від bolszewickiej навали. Союзником Польського Війська в цій битві були війська Української Народної Республіки.

P.S. 2: Виставку «Варшавська битва 1920 року» організували Генеральне консульство РП у Луцьку, Волинське молодіжне громадське об'єднання «Єднання» та Центр самоврядування Оссів – 1920.

Дziennikarze ze wschodu i południa Ukrainy znów odwiedzili Łuck Журналісти зі сходу та півдня України знову відвідали Луцьк

Колішня група dziennikarzy zawiłała do Łucka w ramach projektu «Wschód-Zachód: wymiana redakcji». Przedstawiciele wschodnich i południowych mediów gościli również w redakcji «Monitora Wołyńskiego».

Przedsięwzięcie po raz kolejny przygotowała organizacja Internews Ukraina. Wizyta piętnastu dziennikarzy, podobnie, jak poprzednia, trwała trzy dni i skupiała osoby z różnych miast: Makiejewki, Charkowa, Ługańska, Krasnego Łuczka, Horlivky, Berdianska, Kirowoграда, Dniepropietrowska, Chersonia, Sum. Spotkanie z redakcją «Monitora Wołyńskiego» odbyło się 20 sierpnia w siedzibie Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej. Goście z zainteresowaniem wysłuchali informacji na temat dwutygodnika, zadając pytania dotyczące, np. jego finansowania, tematyki czy współpracy polsko-ukraińskiej. Zwrócili również uwagę na funkcjonowanie samego Towarzystwa oraz Polonii na Wołyniu.

Punktem kulminacyjnym spotkania była krótka wizyta Konsul Generalnej RP w Łucku, pani Beaty Brzywczy. Podczas półgodzinnej rozmowy padło wiele pytań dotyczących szczególnie możliwości wyjazdu do Polski, warunków otrzymania wize czy uzyskania statusu uchodźcy. Dziennikarze z zainteresowaniem wypytali o szanse na pracę lub naukę u zachodniego sąsiada oraz o pomoc dla Ukraińców, wyrażając przy tym swoje obawy o bezpieczeństwo w kraju. Gości zainteresowała również specyfika polskiego społeczeństwa – padły pytania o problemy narodowościowe i językowe oraz ilość Ukraińców przebywających w Polsce czy też Polaków pracujących u wschodniego sąsiada.

Ostatnią część wizyty miała nieoficjalny charakter. Gospodarze oraz goście prowadzili luźne, aczkolwiek rzeczowe, rozmowy na temat polityki i historii Ukrainy, odnosząc się również do doświadczeń Polski. Dziennikarze mogli poznać punkt widzenia pracowników mediów z innej części państwa i zrozumieć, dlaczego chcą on, m.in., członkostwa Ukrainy w Unii Europejskiej.

Po zakończonym spotkaniu miny gości wyrażały przyjemne zdziwienie. Wizyta pozwoliła zbliżyć pracowników mediów z różnych obwodów i regionów kulturowych. W okresie niestabilności politycznej warto jednocześnie naród poprzez przełamywanie stereotypów, na co pozwoliły owe odwiedziny. Pojawiała się również refleksja, że brak wcześniejszych spotkań był jednym z powodów narastania wzajemnych uprzedzeń i niedoinformowania mieszkańców Ukrainy przez lokalne media.

Agnieszka BADER

Чергова група журналістів звітала до Луцьку у рамках проекту «Схід-Захід: Редакції за обміном». Представники східних та південно-східних ЗМІ відвідали також редакцію «Волинського монітора».

Захід організувала МГО «Інтерньюз-Україна». Візит п'ятнадцяти журналістів, так само, як і попередній, тривав три дні та згуртував людей із різних міст: Макіївки, Харкова, Луганська, Кrasного Луча, Горлівки, Бердянська, Кіровограда, Дніпропетровська, Херсону, Сум. Зустріч із редакцією «Волинського монітора» відбулася 20 серпня в приміщенні Товариства польської культури ім. Еви Фелінської. Гості із зацікавленням вислухали інформацію про двотижневик, ставлячи питання щодо фінансу-

вання та польсько-української співпраці. Їх також цікавила діяльність самого Товариства та польської громади на Волині.

Родзинкою зустрічі був короткий візит Генерального консула Польщі в Луцьку Беати Бжівичи. Під час півгодинної розмови виникло багато питань про можливість поїздки до Польщі, умови отримання візи чи надання статусу біженця. Журналісти з цікавістю розпитували про шанси знайти роботу або розпочати навчання в західного сусіда та допомогу українцям, висловлюючи водночас побоювання щодо власної безпеки на батьківщині. Гостей зацікавила також специфіка польського суспільства – виникли питання щодо національних і мовних проблем, а також про кількість українців, що проживають у Польщі, та поляків, які працюють в Україні.

Остання частина візиту мала неформальний характер. Господарі та гості вели невимушену бесіду на тему політики та історії України, співвідносили з досвідом Польщі. Журналісти мали можливість дізнатися точку зору працівників ЗМІ з інших частин держави і зрозуміти, чому вони хочуть членства України в Європейському Союзі.

Після зустрічі обличчя гостей виражали приємне здивування. Візит зблизив працівників засобів масової інформації з різних областей і культурних регіонів. У період політичної нестабільності потрібно об'єднувати народ, руйнуючи стереотипи, чому і сприяв цей захід. З'явилася також думка, що відсутність таких контактів була однією з причин зростання взаємних упереджень і недостатнього інформованості жителів України місцевими ЗМІ.

Агнешка БОНДЕР

Оgłoszenie o Małym Ruchu Granicznym

Konsulat Generalny RP w Łucku informuje, iż od dnia **01.09.2014 r.** wnioski o wydanie zezwoleń na przekraczanie granicy w ramach Małego Ruchu Granicznego przyjmowane będą wyłącznie w Punkcie Przyjmowania Wniośków Wizowych (Centrum Wizowe) przy **ul. Riwnieńskiej 26, 43-010 Łuck.**

Оголошення про Місцевий прикордонний рух

Генеральне консульство РП у Луцьку інформує, що від **01.09.2014 р.** заяви про дозвіл на перетин кордону в рамках місцевого прикордонного руху будуть прийматися лише у Пункті прийому візових анкет (Візовий центр) за адресою **вул. Рівненська, 26, м. Луцьк 43-010.**

Сучасне приміщення музею

Улиця Chopina, która obecnie łączy Aleję Woli z Aleją Peremohy (Zwycięstwa), w dawnych czasach miała też inne nazwy. Pod koniec XIX w. zaznaczano ją na mapach Łucka jako ulicę Taborową, ponieważ kończyła się przed Sapalażiwką, za którą stało «taboryszcze» (obożowisko), czyli miejsce stałych obozów żołnierskich w czasie letnich szkoleń wojskowych. Jak już wspominaliśmy w jednej z poprzednich publikacji, na początku XX wieku na Taborowej został wybudowany Szpital Ziemski (od końca lat 1950 do 1984 roku – pomieszczenie Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego przy ulicy Chopina 7). Ulica zyskała obecną nazwę w 1920 roku na cześć F. Chopina. Wtedy za Sapalażiwką, na Górze Taborowej, rozpoczęto budownictwo kolonii dla polskich urzędników, w centrum której stał gmach Okręgowego Urzędu Ziemskiego. Przez Sapalażiwkę przetrzucono most, łączący ulicę Chopina z nowymi ulicami – Powstania Listopadowego i Wyspiańskiego, przekraczającymi kolonię urzędową. Ulica Powstania Listopadowego zaczynała się od mostu przez Sapalażiwkę i ciągnęła się do Lotniczej (później Artema, obecnie Aleja Peremohy). Ulica Wyspiańskiego, od mostu poprzez Sapalażiwkę, biegła do Góry Taborowej i przekraczając ją w środku, zamykała ugięcie ulicy Chopina. Za ulicą Wyspiańskiego położony był park ze ścieżkami zdrowia (drózkami spacerowymi).

Dróżki w parku były założone piętrowo i przybierały kształt serpentyn. Dolne i górne poziomy były łączone schodami, ścieżkami, wiaduktami na zboczach, porośnięte krzewami i drzewami. Przy ścieżkach stały ławeczki. Pozostałości starego parku, w którym najstarsze drzewa zostały posadzone jeszcze w latach 30-tych XX wieku, zachowały się do dziś.

W 1939 roku ulicy Powstania Listopadowego nadano

inną nazwę – Sztabowa (w budynku zlikwidowanego Urzędu Ziemskiego znajdował się sztab wojskowy), ulicę Wyspiańskiego nazwano Werchnia (od 1941 r. – Horkob; w 1953 została zlikwidowana). W latach 1941-1944 ulica Sztabowa nadal miała tę nazwę, jedynie że po niemiecku – Stabstraße. Po wojnie przywrócono jej poprzednią nazwę. Od 1954 roku ulica Sztabowa uzyskała nazwę Hałana, a ulicę Chopina przedłużono poprzez Werchnią do skrzyżowania z ulicą Hałana. Od 1991 r. cała ulica od Alei Woli do Alei Peremohy uzyskała nazwę ku czci polskiego kompozytora i pianisty Fryderyka Chopina (1810-1849). W 2010 roku z okazji 200. rocznicy urodzin na budynku Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego umocowano tablicę pamiątkową.

Z opowieści muzealnych: Do początku lat 90-tych przez ulicę Chopina i Hałana jeździł autobus nr 4. Przystanek znajdował się na początku ulicy Chopina, naprzeciwko muzeum. Podjeżdżamy do przystanku, a kierowca ogłasza przez mikrofon: «Ulica Szewczenki». Ale natychmiast po zrozumieniu swego błędu, poprawia się: «Oj, przepraszam, Chopina». I usprawiedliwiają się dodaje: «E tam, i pierwszy poeta, i drugi poeta»...

W latach 1928-1930 na ulicy Powstania Listopadowego pod kierownictwem łuckiego architekta Kazimierza Janickiego wybudowano gmach administracyjny Okręgowego Urzędu Ziemskiego, który stał się głównym w zespole architektonicznym kolonii urzędowej, położonej naprzeciwko, przy ulicy Letniej (byłej Joachima Lelewela), na Obożowisku (Minkiewicza, Daczna, Czestków), Niekrasowa (Gimnazjalna, Polskiego Żołnierza) w eleganckich parterowych i piętrowych budynkach oraz

w dwóch blokach mieszkaniowych wybudowanych w latach 1938-39. Specyfiką wszystkich tych domów było to, że one były pokryte czerwoną dachówką.

Budynek Okręgowego Urzędu Ziemskiego był odosobniony od kolonii urzędowej kutym ogrodzeniem, w środku każdej sekcji, między murywanymi słupkami, został umieszczony monogram z pierwszych liter nazwy instytucji «OUZ», mimo że później w związku z reorganizacją zarządu państwowego nazwę zmieniono na Wołyński Oddział Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych. Podobne monogramy zostały zachowane w środku budynków, na kratach okiennych centralnej klatki schodowej.

Gmach administracyjny został wybudowany w stylu klasycyzmu, posiada on trzy nadziemne poziomy i piwnicę. W środku znajdował się sześciokolumnowy portyk orderu korynckiego. Znajdujące się w nim instytucje były czynne do września 1939 roku.

18 września wojska Armii Czerwonej wkroczyły do Łucka. W budynku zlikwidowanego Oddziału Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych znajdował się sztab armii, dlatego też ulica została nazwana Sztabowa. Domy mieszkalne kolonii urzędowej, które dobrze się zachowały i miały dużo pięter, ale jeszcze nie były zasiedlone przez nikogo do września 1939, zajęli oficerowie Armii Czerwonej z rodzinami, urzędnicy nowej władzy, przewodniczący instytucji i organizacji. W 1941 roku tutaj stacjonował sztab 5. Armii, założonej w styczniu tegoż roku na podstawie wojsk Kijowskiego Okręgu Wojskowego, znajdujących się w pobliżu państwowej granicy na Wołyniu.

W latach 1941-44 w jednym z najstarszych administracyjnych gmachów Łucka rezydował komisariat generalny, departament Komisariatu

Muzeum na Chopina 20 Музей на Шопена, 20

W sierpniu 1985 roku Wołyńskie Muzeum Krajoznawcze otworzyło nową ekspozycję w budynku przy ulicy Hałana 2 (obecnie Chopina 20) w Łucku. Tutaj muzeum mieści się do dziś.

У серпні 1985 року Волинський краєзнавчий музей відкрив нову експозицію в будинку по вулиці Галана, 2 (нині – Шопена, 20). Тут музей розміщується до сьогоднішнього дня.

Вулиця Шопена, яка нині з'єднує проспект Волі з проспектом Перемоги, у давні часи носила інші (і різні) назви. У кінці XIX ст. вона з'явилася на планах Луцька під назвою Тaborowa, адже закінчувалася перед Сапалайкою, за якою було «тaborище» – місце постійних солдатських тaborів під час літніх навчань. Як уже згадувалося в одній із попередніх публікацій, на початку XX століття на Тaborovій було зведено Земську лікарню (з кінця 1950-х до 1984 року – будинок Волинського краєзнавчого музею по вулиці Шопена, 7). Назву Шопена вулиця отримала у 1920 році. Тоді ж за Сапалайкою, на Тaborovій гірці, розпочалося будівництво польської колонії для урядовців з об'єднаним центром – будинком Окружного земельного управління. Через Сапалайку було побудовано міст, що з'єднав вулицю Шопена з новими вулицями – Листопадового повстання та Виспянського, що перетинали урядову колонію. Вулиця Листопадового повстання починалася від мосту через Сапалайку і бігла до Лютничої (пізніше – Артема, нині – проспект Перемоги). Вулиця Виспянського (Станіслав Виспянський, 1869-1907 – польський поет, художник, драматург, реформатор театру) від мосту через Сапалайку пішла через центр Тaborovої гірки і замикала вигин вулиці Шопена. За вул. Виспянського лежав парк із теренкурмом (прогулянковими доріжками для дозваної ходи).

Доріжки в парку розташовувалися ярусом, серпантинно. Нижні з верхніми сполучалися сходами, стежками, віадукми через схили, засаджені кущами й деревами. Понад доріжками стояли лавочки. Залишки старого парку, в якому найбільші дерева посаджені ще у 1930-х, збереглися донині.

У 1939 році вулицю Листопадового повстання перейменували у Штабну (в

будинку скасованого Земельного управління розмістився військовий штаб), Виспянського – у Верхню (з 1941 р. – Горбок; у 1953 – ліквідована). У 1941-1944 рр. вулиця Штабна носила ту ж назву, лише на німецький лад – Штабштрассе. Після війни її знову повернуто стару назву. Із 1954 року вулиця Штабна перейменована у вулицю Галана, а вулицю Шопена продовжено через Верхню до перетину з вулицею Галана. Із 1991 р. вся вулиця, від проспекту Волі до проспекту Перемоги, стала носити ім'я всевітньо відомого польського композитора і піаніста Фредерика Шопена (1810-1849). У 2010 році на честь 200-річчя від дня його народження на будинку Волинського краєзнавчого музею встановлено меморіальну дошку.

Із музейних бувальщин:

До початку 1990-х вулицями Шопена і Галана курсував автобус № 4. Зупинка була на початку вулиці Шопена, навпроти музею. Під'їжджаємо до зупинки, водій оголошує в мікрофон: «Вулиця Шевченка». Тут же, зрозумівши свою помилку, виправляється: «Ой, вибачте, Шопена». І «виправдовується»: «А, той поет, і той поет»...

У 1928-1930 рр. на вулиці Листопадового повстання під керівництвом луцького архitekтора Kazimierza Janickiego було споруджено адміністративний будинок Окружного земельного управління (Оkręgowy Urząd Ziemiński), що став головним в архітектурному ансамблі колонії урядовців, яка розмістилася навпроти, на вулицях Літній (колишня Йоахіма Лелевеля), На Тaborиці (Мінкевича, Дачна, Честків), Некрасова (Гімназіяна, Польського Солдата) в ошатних одно- і двоповерхових будинках, а також у двох житлових багатоповірківках, споруджених упродовж 1938-39 рр.

Особливістю всіх будинків було те, що вони були покриті червоною черепицею.

Будинок Окружного земельного управління був відокремлений від урядової колонії кованою огорожею, у центрі кожної секції між мурованими стовпчиками розміщено вензель із початкових літер назви закладу «OUZ», хоча пізніше, у зв'язку з реорганізацією державного управління, назву було змінено на Волинський відділ Міністерства рільництва і рільничих реформ. Такі ж вензель збереглися всередині будинку на огорожах вікон центральної сходової клітки.

Адміністративний корпус збудовано у стилі класицизму, він має три надземні і цокольний поверхи; у центрі – шестиколонний портик коринфського ордеру. Установи, що містилися у ньому, були чинними до вересня 1939 року.

18 вересня війська Червоної Армії зайняли місто Луцьк. У будинку скасованого відділу Міністерства рільництва і рільничих реформ розмістився армійський штаб, тому й вулицю, не мудруючи лукаво, перейменували у Штабну. Житлові будинки урядової колонії, добре збережені, багатоповіркові, ще й не заселені ніким до вересня 1939-го, зайняли офіцери Червоної Армії із сім'ями, посадовці нової влади, керівники установ та організацій. У 1941 році тут розмістився штаб 5-ї Армії, сформованої у січні того ж року з військ Київського військового округу і розташованої поблизу державного кордону на Волині.

У 1941-44 рр. у будинку, одному з найкращих адміністративних у Луцьку, розмістився генералкомісаріат, відділ рейхскомісаріату, головний штаб якого знаходився у Рівному, столиці окупованої України. Його очолював гебітскомісар Лінднер. Це прізвище часто

Вулиця Листопадового повстання

Теренкур у колонії службовців

Окружене земельне управління

Rzeszy, którego główna siedziba znajdowała się w Równem, stolicy okupowanej Ukrainy. Na jej czele stał Gebietskommissar Lindsner. Nazwisko to było często wymieniane w różnorodnych ogłoszeniach niemieckich władz okupacyjnych, które regulowały życie miasta: o zakazie swobodnego przemieszczania się ludności żydowskiej ulicami Łucka; o ukaraniu ludności za pomoc nieznanym osobom; o zakazie swobodnego przemieszczania się ludności ze względu na «ciągłe ataki bandytów i partyzantów» itp.

5 lutego 1944 roku Radzieckie Biuro Informacyjne oświadczyło, że wojska Pierwszego Frontu Ukraińskiego «w wyniku gwałtownego ataku» zdobyły miasta Łuck, Równem, Zdobunów i inne. Po wkroczeniu wojsk na wyzwolone tereny wysłano partyjnych pracowników radzieckich, przeważnie ze wschodnich, wcześniej wyzwolonych obwodów.

Nowe władze – Wołyńska Obwodowa Rada Delegatów Robotniczych – zajęła i zagospodarowała dobrze zachowany, nie zniszczony przez

wojnę budynek przy ulicy Stabstraße, przywróciwszy jej przedwojenną nazwę Sztabowa. Pierwszym powojennym przewodniczącym Wołyńskiej Rady Obwodowej został poseł Rady Najwyższej URRS Pyłypa Reszetsniaka, który wcześniej pełnił te same funkcje w mieście Stalino (od 1961 r. – Doneck). W 1949 roku wrócił on na rodzime tereny, a jego miejsce zajął pochodzący z Wołynia Andrij Miziuk. W 1956 roku przewodniczącym komitetu wykonawczego Wołyńskiej Rady Obwodowej wybrano Juchyma Jaroszczuka (1922–1972), pochodzącego ze wsi Serechowicz.

Pod koniec lat 50-tych, gdy wybudowano gmach administracyjny Obwodowego Komitetu Komunistycznej Partii Ukrainy i Obwodowego Komitetu Wykonawczego (architekt J. Borodin), pomieszczenie przy ulicy Hałana zostało zwolnione i przekazane do Obwodowego Oddziału Ochrony Zdrowia. Tutaj znajdowały się gabinety Przychodni Miejskiej nr 2 i izby hospitalizacyjne.

Na początku lat 1980 Wo-

łyńskie Muzeum Krajoznawcze nadal znajdowało się pod adresem Chopina 7, mimo że liczba pracowników znacznie wzrosła, a jego zbiory liczyły około 100 tysięcy eksponatów. Magazyny, gabinety oraz sale ekspozycyjne były małe i niewygodne. Nie ratowało sytuacji również to, że dwa oddziały – artystyczny i historyczny religii i ateizmu – zostały odosobnione od głównego muzeum i miały odrębne pomieszczenia (pierwszy znajdował się na terenie Zamku Lubarta, drugi – w Kościele Rzymsko-Katolickim Św. Ap. Piotra i Pawła) oraz to, że magazyny czasowo znajdowały się w salach warsztatowych szkoły nr 5. Dlatego w 1982 roku Wołyńskie Muzeum Krajoznawcze uzyskało nowe pomieszczenie: były szpital przy ulicy Hałana 2. Rozpoczęto remont i częściową przebudowę wnętrza. W 1984 roku muzeum całkiem zrezygnowało z budynku na Chopina 7, a w sierpniu 1985 roku otwarto nową ekspozycję przy ulicy Hałana 2 (obecnie Chopina 20).

Dyrektorami Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego od początku lat 1980 byli: Oleksij Zarycki, Anatolij Każan, Władysław Nakoneczny, Anatolij Syluk (jest dyrektorem do chwili obecnej).

Czas nie stoi w miejscu. Nowoczesna historia muzeum, które stało się prawdziwą placówką naukową i kulturalno-edukacyjną, jest ciekawa i różnorodna, nieodłączna od życia kraju.

Natalia PUSZKAR, Ilona NESTORUK

zgaдується на різного роду оголошеннях німецької окупаційної влади, які регулювали життя міста: про заборону населенню єврейської національності вільно пересуватися вулицями Луцька; про покарання населення за надання допомоги невідомим особам; про заборону вільного пересування населення з огляду «на постійні напади бандитів та партизанів» тощо.

5 лютого 1944 року Радянське Інформбюро повідомило про те, що війська 1-го Українського фронту «в результаті стрімкого удару» оволоділи містами Луцьк, Рівне, Здобунів та іншими. Слідом за армією на визволені території були на довготривалі терміни відкомандировані партійні радянські працівники в основному зі східних, визволених раніше, областей.

Нова влада, Волинська обласна Рада депутатів трудящих, зайняла й освоїла добре збережений, не зруйнований війною бudyнок по вулиці Штабтрассе, повернувши їй довоєну назву – Штабна. Першим післявоєнним головою Волинської обласної ради УРСР Пилипа Нестеровича Решетняка, який раніше займав таку ж посаду в м. Сталіно (з 1961 р. – Донецьк). У 1949 році він повернувся в рідні краї, а на його місце було обрано Андрія Івановича Мізюка, волинянина. У 1956 року головою виконкому Волинської обласної ради Юхимом Арсентійовичем Ярошуком (1922 – 1972),

уродженця с. Серехович.

У кінці 1950-их, коли було споруджено адміністративний будинок обкому Компарті України і обласного музею (архітектор Ю. Борodin), приміщення по вулиці Галана звільнили і передали обласному відділу охорони здоров'я. Тут розмістилися кабінети міської поліклініки № 2 і палати стаціонару.

На початку 1980-их Волинський краєзнавчий музей усе ще знаходився в будинку по вул. Шопена, 7, хоча штат музейних співробітників значно збільшився, а його фонди налічували біля 100 тисяч одиниць збереження. Сховища, робочі кабінети й експозиційні зали залишалися тісними і непристосованими. Не рятувало ситуацію й те, що два відділи, художній та історичний, працювали в основному зі східних, визволених раніше, областей.

Нова влада, Волинська об-

ласна Рада депутатів трудящих, зайняла й освоїла добре збережений, не зруйнований війною бudyнок по вулиці Штабтрассе, повернувши їй довоєну назву – Штабна. Першим післявоєнним головою Волинської обласної ради УРСР Пилипа Нестеровича Решетняка, який раніше займав таку ж посаду в м. Сталіно (з 1961 р. – Донецьк). У 1949 році він повернувся в рідні краї, а на його місце було обрано Андрія Івановича Мізюка, волинянина. У 1956 року головою виконкому Волинської обласної ради Юхимом Арсентійовичем Ярошуком (1922 – 1972),

уродженця с. Серехович. У кінці 1950-их, коли було споруджено адміністративний будинок обкому Компарті України і обласного музею (архітектор Ю. Борodin), приміщення по вулиці Галана звільнили і передали обласному відділу охорони здоров'я. Тут розмістилися кабінети міської поліклініки № 2 і палати стаціонару.

На початку 1980-их Волинський краєзнавчий музей усе ще знаходився в будинку по вул. Шопена, 7, хоча штат музейних співробітників значно збільшився, а його фонди налічували біля 100 тисяч одиниць збереження. Сховища, робочі кабінети й експозиційні зали залишалися тісними і непристосованими. Не рятувало ситуацію й те, що два відділи, художній та історичний, працювали в основному зі східних, визволених раніше, областей.

Нова влада, Волинська об-

Natalia PUSZKAR, Ilona NESTORUK

Будинок Волинського краєзнавчого музею по вулиці Шопена, 7 (з кінця 1950-х до 1984 року).

Майдан в пам'яті Ілущчан

21 липня в Музеум Краjoznawczym в Луцьку отwarto незвичайно надзвичайно зворушлива виставка, присвячена кийському та луцькому Євромайдану.

Здjęcia, plakaty, gazety, broń, rekwizyty – wszystkie te rzeczy pojawiły się na ekspozycji poświęconej wydarzeniom na Majdanie. Przedmioty przypominają o minionych dniach oraz o poległych bohaterach. Są również żywym dowodem walki i jedności narodu ukraińskiego. Aż trudno uwierzyć, że mamy okazję zobaczyć na żywo to, co widzieliśmy w telewizji.

Pierwszy dzień wystawy przyciągnął rzesze mieszkańców miasta. Przyszli młodzi, starsi, dorośli i dzieci. Tego dnia muzeum przeszło istne ożywienie i poruszenie. Organizatorzy przedsięwzięcia oprowadzali chętnych po ekspozycji pokazując oraz opisując codzienne życie na Majdanie i nadając przedmiotom nowej symboliki.

Na twarzach zebranych widać było wzruszenie, wielu osobom z oczu popłynęły łzy. Choć minęło kilka miesięcy od zakończenia Euromajdanu, jest on nadal obecny w pamięci i sercach Ukraińców. Szczególnie w obliczu wydarzeń we wschodniej części państwa warto zobaczyć, jak wiele już dokonano i ilu ludzi poległo za ojczyznę. To robi wrażenie, budzi szacunek i podnosi morale, a Polakom i innym, wolnym narodom, pozwala zrozumieć sytuację na Ukrainie.

Ekspozycja znajduje się na drugim piętrze muzeum. Można zwiedzać ją bezpłatnie od 10.00 do 18.00 w dni powszednie oraz od 10.00 do 17.00 w niedzielę.

Agnieszka BADER

Майдан у пам'яті Ілущчан

21 липня у Волинському краєзнавчому музеї відкрилася надзвичайно зворушлива виставка, присвячена кийському та луцькому Євромайдану.

Фотографії, плакати, газети, зброя, реkwiziti – усі ці речі з'явилися в експозиції, присвяченій подіям на Майдані. Предмети нагадують про минулі дні та полеглих Героїв. Вони є також живим доказом боротьби і єдності української нації. Важко повірити, що у нас є можливість побачити на власні очі те, що показували по телебаченню.

Перший день виставки привернув увагу багатьох мешканців міста. Прийшли молоді, літні, дорослі і діти. Цього дня музей пережив справжнє пожвавлення. Організатори виставки представляли відвідувачам експозицію, показуючи їй описуючи повсякденне життя на Майдані та надаючи предметам нового символізму. На обличчях відвідувачів було видно зворушення, в багатьох на очах виступали сльози. Хоча минуло кілька місяців від закінчення Євромайдану, він, як і раніше, присутній у пам'яті та серцях українців. Варто побачити, особливо в контексті подій у східній частині країни, як багато вже зроблено і скільки людей загинуло за свою вітчизну. Це вражає, вселяє повагу і підвищує моральний дух, а полякам та іншим вільним народам дозволяє зрозуміти ситуацію в Україні.

Виставка розташована на другому поверсі музею і доступна для відвідувачів із 10.00 до 18.00 в буденні дні та з 10.00 до 17.00 в неділю. Вхід вільний.

Agnieszka BADER

Jarmark Jagielloński uświetnił Lublin

Lublin, jak co roku, przyciągnął tłumy handlarzy, kupców, artystów oraz turystów. Zewsząd było słychać nawoływania, brzęczenie monet, śmiechy, rozmowy i muzykę. W mieście, jak co roku, odbył się festiwal radości, czyli Jarmark Jagielloński.

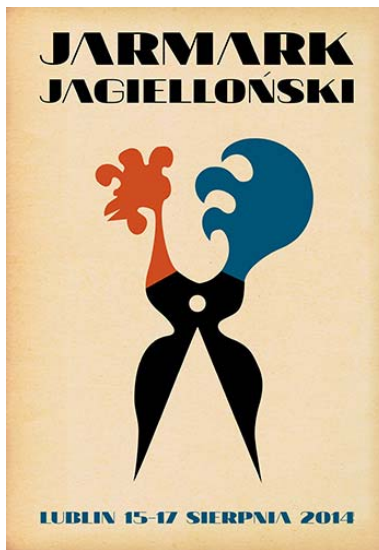
Tegoroczna edycja imprezy zebrała, podobnie, jak poprzednie, spore grono turystów oraz wystawców. Kozi Gród zmienił się kolorami strojów, przedmiotów, ludzi i potraw. Nie zabrakło obcokrajowców, między innymi Ukraińców, Litwinów czy Białorusinów. W miejskich kramach można było kupić i spróbować tradycyjnych dań kuchni staropolskiej lub zagranicznej, obejrzeć rękodzieło ludowe i proces jego wytwarzania czy zobaczyć pokazy artystyczne. Oferta tegorocznego jarmarku obfitowała w wydarzenia, trudno było zdecydować, z której atrakcji skorzystać – w programie znalazły się m.in.: wystawy, koncerty, spektakle, potańcówki, opowiadania bajek i legend, pokazy, miasteczko zabaw, zwiedzanie Lublina z przewodnikiem oraz warsztaty: wycinankarstwa, pieśń weselnych, robienia lalek, taneczne, malowania na szkle, śpiewu męskiego, plecionkarskie, szycia czapek itp. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie – zarówno osoby starsze, jak i dzieci. Interesujący punkt programu stanowiło spotkanie poświęcone historii Tatarów Krymskich. Poprowadził je Roman Krawczenko i Oleksa Doroszenko. Swoją obecnością jarmark uświetnił także inni ukraińscy artyści: zespół folkowy Burdon, kapela Hulajhorod, grupa Mashala Doza, drzeworytnik Oleksandr Bryndikow ze Lwowa oraz Alona Kiczkina z Charkowa, która zajmuje się tradycy-

nym malarstwem ludowym.

Jarmark odbył się w dniach 15-17 sierpnia, a jego organizatorem była lubelska instytucja kulturalna Warszaty Kultury. Według wstępnych statystyk z oferty przedsięwzięcia skorzystało ponad 100 tysięcy turystów. Z roku na rok program jarmarku jest bogatszy, a impreza coraz bardziej znana. Przedsięwzięcie stanowi także dobrą formę promocji Koziego Grodu oraz pokazania jego historii, zwyczajów i tradycji.

Historia jarmarku sięga XV i XVI wieku. Przez Lublin przebiegały wówczas dwa ważne szlaki handlowe: od Krakowa do Wilna oraz z Wrocławia do Lwowa, co stawiało miasto w dogodnej pozycji gospodarczej. Pierwszy przywilej organizowania jarmarku nadał Kozjemu Grodowi król Władysław Jagiełło, natomiast kolejne – Kazimierz Jagiełłończyk. Od tej pory do Lublina cztery razy w roku jeździli kupcy z całego świata, handlując towarami niedostępnymi w Europie. Jarmarki odbywały się przy okazji ważnych świąt kościelnych: Zielonych Świątek (maj lub czerwiec), Matki Bożej Gromnicznej (2 lutego), Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (15 sierpnia) oraz dnia Judy i Szymona (28 października) i trwały 16 lub 8 dni.

Agnieszka BADER

Ягелонський ярмарок став окрасою Любліна

Люблін, як і щороку, зібрав натовпи продавців, покупців, митців і туристів. Звідусіль чути було намовляння щось купити, брязкіт монет, сміх, розмови та музику. Як і щороку, у місті пройшов фестиваль радості – Ягелонський ярмарок.

У цьому році, як і в попередні роки, захід зібрав чимало туристів та учасників. Місто рясніло кольоровими шатами, предметами, людьми і стравами. Багато було теж іноземців, зокрема, українців, литовців і білорусів. На міських лотках можна було придбати і скуштувати традиційні страви старопольської чи закордонної кухні, оглянути витвори народних ремісників та процес їх створення, переглянути виставки митців. Цьогорічний ярмарок був щедрим на події, тож важко було визначитися,

Ярмарок тривав з 15 по 17 серпня, а організував його люблінський культурний інститут «Warszaty Kultury» («Майстер-класи культури»). Згідно з попередніми даними, участь у ньому взяли понад 100 тисяч туристів. Із року в рік програма ярмарку урізноманітнюється, а імпреза стає все більш популярною. Проведена акція – це також

якою пропозицією скористатися. Програма передбачала виставки, концерти, спектаклі, танцювальні номери, розповідання казок і легенд, театралізовані дійства, ігрове містечко, екскурсії з гідом по Любліну та майстер-класи витинанки, весільних пісень, майстрування ляльок, танців, малюнків на склі, чоловічого співу, плетіння, пошиття шапок і т.п. Кожен міг знайти щось для себе, як люди похилого віку, так і діти. Особливе зацікавлення викликав такий пункт програми, як зустрічі, присвячені історії кримських татар. Їх провели Роман Кравченко і Олеksa Дорошенко. Прикрасили ярмарок своєю присутністю також інші українські митці: фольклорні колективи «Бурдон», «Гуляйгород», «Mashala Doza», майстер по-дереву Олександр Бриндіков зі Львова й Альона Кічка, яка займається традиційним народним живописом.

якісна реклама Любліна, представлення його історії, звичаїв і традицій.

Історія ярмарку сягає XV та XVI століття. У той час через Люблін проходили два важливі торговельні шляхи: від Кракова до Вільнюса та від Вроцлава до Львова, що формувало вигідну економічну позицію міста. Перший привілей на проведення ярмарку Люблін отримав від короля Владислава Ягайла, натомість наступні привілеї надав Казимир Ягелончик. Відтоді купці з усього світу приїжджали чотири рази на рік і привозили товари, яких не було в Європі. Ярмарки були приурочені важливим релігійним святкам: Трійці (травень чи червень), Матері Божій Громниці (2 лютого), Успінню Пресвятої Богородиці (15 серпня) та святу Іуди і Симона (28 жовтня) та тривали 16 чи 8 днів.

Агнешка БОНДЕР

W Krzemieńcu odbędzie się «Dialog Dwoch Kultur»

X Międzynarodowe Forum Literacko-Artystyczne będzie miało miejsce w dniach 4-6 września 2014 roku.

W tym roku «Dialog Dwoch Kultur» poświęcony jest 200 rocznicy urodzin Tarasa Szewczenki oraz 205 rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego. Będą w nim uczestniczyli goście z Polski i Ukrainy, przedstawiciele ministerstw, konsulatów oraz władz lokalnych. Patronami wydarzenia są Ministerstwo Kultury Ukrainy, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, Departament ds. Kultury, Religii i Narodowości Katolickiej Państwowej Administracji Obwodowej.

Uczestnicy imprezy złożą kwiaty na grobie Salomei Słowackiej, spoczywającej na Cmentarzu Tunickim. Następnie swoje przemówienia wygłoszą ukraiński poeta Dmytro Pawlyczko oraz Mariusz Olbromski, polski koordynator «Dialogu», pełnomocnik Fundacji «Pomoc Polakom na Wschodzie». W kościele parafialnym p.w. Św. Stanisława, na wernisażu «Świątynie podniesione z ruin», po raz pierwszy zostaną zaprezentowane odnowione prace polskich i ukraińskich artystów. Miesz-

kańcy miasta oraz uczestnicy Forum będą mieli możliwość obejrzenia pokazu kwiatów, a także wystawy prac uczestników ukraińsko-polskiego pleneru oraz zespołów malarzy z Krzemieńca «Hłuszczyczki», «Palitra» i «Święte ulice Juliusza Słowackiego». Ekspozycje zostaną otwarte w pierwszym dniu «Dialogu». Można będzie także obejrzyć wystawę «Dziedzictwo Dialogu», na której zostaną zaprezentowane prace powstałe w ciągu 10 lat ukraińsko-polskich spotkań literacko-artystycznych oraz dziesięciolecia działalności Muzeum Juliusza Słowackiego w Krzemieńcu.

Podczas Dialogu Dwoch Kultur nie zabraknie jubileuszowych spotkań literackich, konferencji naukowych «Romantyzm polski i ukraiński», «Sztuka ukraińsko-polskiego pogranicza», «Wołyn i Galicja w literaturze i sztuce», prezentacji książek i nowych twórców w kulturach ukraińskiej i polskiej.

Halina NAHORNIUK

У Кременці відбудеться ювілейний «Діалог двох культур»

X Міжнародний літературно-мистецький форум триватиме із 4 по 6 вересня 2014 року.

У цьому році «Діалог двох культур» присвячений 200-річчю з дня народження Тараса Шевченка та 205-річчю з дня народження Юліуша Словацького. У ньому візьмуть участь гості з Польщі та України, представники міністерств, консулств, місцевої влади. Форум відбуватиметься під патронатом Міністерства культури України, Міністерства культури і національної спадщини Польщі, департаменту культури, релігії і національностей Тернопільської обласної адміністрації.

У програмі заходу – покладання квітів на могилу Саломеї Словацької на Туницькому цвинтарі, де традиційно виступлять з промовами відомий український поет Дмитро Павличко та Маріуш Ольбромський, польський координатор «Діалогу двох культур», уповноважений фундації «Допомага полякам на Сході». У парафіяльному костелі св. Станіслава вперше будуть презентовані відрастровані польські та українські художні

роботи у вернісажі «Святині, піднесені до руйн». Жителі міста та гості Форуму зможуть оглянути виставку квіткових композицій, художню виставку робіт учасників українсько-польського плenerу та гуртів кременецьких художників «Гладушич», «Палітра» на «Святій вулиці Юліуша Словацького», що діятиме в день відкриття «Діалогу двох культур». Також учасникам заходу буде запропоновано оглянути виставку «Спадщина діалогу», яка представляє друковану продукцію за 10 років українсько-польських літературно-мистецьких зустрічей «Діалог двох культур» і 10 років діяльності музею Юліуша Словацького.

І, звичайно, під час «Діалогу двох культур» відбуватимуться літературні ювілейні читання, наукові конференції на теми «Романтизм польський і український», «Мистецтво українсько-польського пограниччя», «Волинь і Галичина в літературі і мистецтві», презентації книг та нових імен в культурах українсько-польського народів.

Галина НАГОРНЮК

Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa złączyły Polskę i Ukrainę

Європейські дні добросусідства об'єднали Польщу та Україну

23 sierpnia odbyły się Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa na polsko-ukraińskiej granicy.

Tym razem tymczasowe przejście graniczne zostało otwarte w pobliżu polskiego Kryłowa (gmina Mirce, powiat hrubieszowski, województwo lubelskie) i ukraińskiego Kreczowa (rejon iwanyczowski, obwód wołyński).

Oprócz możliwości zwiedzenia okolicznych miejscowości, organizatorzy oferują gościom imprezy sportowe i kulturalne – koncerty, wystawy, pokazy filmowe, spływy kajakowe, mecze piłkarskie, konkursy zręcznościowe. Mottem tej części Europejskich Dni Dobrosąsiedztwa zostało «Gramy dla Ukrainy».

Już jedenaście lat z rzędu granica polsko-ukraińska jest otwierana w czasie Europejskich Dni Dobrosąsiedztwa w miejscach, gdzie nie ma regularnych przejść granicznych. Organizatorami imprez są lokalne władze i samorządy, które realizują swoje pomysły wspólnie z inicjatorem – Fundacją Duchowej Kultury Pogranicza. Wydarzenie ewoluowało od lokalnych religijno-folklorystycznych spotkań do festiwalu na ogromną skalę, o których było głośno zarówno w Polsce i w Ukrainie, jak np. w Ugrynowie (Ukraina)/Dołhobyczowie (Polska) oraz później w Kreczowie/Kryłowie. Dzisiaj to przeznaczone imprezy na skalę lokalną lub regionalną. Tutaj mieszkańcy okolicznych miejscowości mają okazję łatwo wybrać się do sąsiedniego państwa. Na co dzień przejścia graniczne znajdują się daleko od ich miast i wsi. Na scenie festiwalu pojawiają się w większości lokalni wykonawcy, a udział w tworzeniu programu biorą artyści, organizacje i stowarzyszenia z okolicznych miejscowości. Niewątpliwie dodaje to kolorytu wydarzeniu. Taka formuła pomaga też w nawiązaniu trwałej współpracy na najniższym poziomie.

Moja podróż na Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa zaczęła się z Nowowojnińska. Stąd co pół godziny autobusy dowoziły uczestników na tę imprezę. Wśród moich sąsiadów w autobusie znaleźli się Polacy, którzy skorzystali z okazji otwarcia granicy. Celem ich wyjazdu było odwiedzenie Nowowojnińska lub ewentualne zakupy. Oprócz tego w autobusie jechali stali bywalcy festiwalu i nawet goście ze stolicy. Jednak większość pasażerów stanowiła młodzież z Nowowojnińska i okolicznych wiosek. W tym dniu wszyscy byli odświętnie ubrani: fryzury, gesty, zapach perfum, przemyślane bluzki, obcasy. W takim barwnym towarzystwie mijamy przygraniczne wioski. Najpierw drogą, wyłożoną kostkami w kształcie sześciokątnych płyt, później zawilą polową, prawie ścieżką, wśród niekończących się pól kukurydzy. Widzę, że moim polskim sąsiadom przypadły do gustu nasze wiejskie klimaty. Czysta egzotyka wołyńska ze szczyptą nostalgii.

Olena SEMENIUK

Wreszcie dojeżdżamy do tabliczki «Granica państwowa Ukraina». Tutaj pokazujemy paszporty i już pieszo ruszamy w kierunku sceny. Już jest po spotkaniu oficjalnych delegacji z Ukrainy i Polski, a także modlitwie ekumenicznej z udziałem duchowieństwa z obu krajów. Na scenie publiczność zabawia zespół folkowy, a nieopodal, Ukraińcy i Polacy grają w piłkę nożną.

Stąd widać już polską stronę: nad Bugiem widnieje szczyt kościoła w Kryłowie. Ruszamy w jego kierunku. Tak trafiamy na pontonowy most, który złączył brzegi Bugu. Po obu jego stronach są stoiska polskich i ukraińskich celników i Straży Granicznej. Wydaje się, że mundurowym podobna się praca w niecodziennych warunkach: brak kolejek, wokół sama życzliwość i ciekawość. Jeśli obywatelom Polski dla przejścia na stronę ukraińską wystarczył paszport, Ukraińcy musieli postarać się o wizę lub zaświadczenie o zameldowaniu w strefie małego ruchu granicznego. Za kilka chwil trafiłam na polską stronę Bugu. Tu już na dobre było słychać dźwięki koncertu, więc udałam się w kierunku muzyki. W tym roku scena została zainstalowana w centrum Kryłowa. Obok działali mały jarmark, a także miasteczko Gotów prezentujących rekonstrukcje historyczne, demonstrujących dawną broń, sztukę i kuchnię. Dzieci trenowały strzelanie z łuku, dorośli nieopodal przygotowywali się do spływów kajakowych.

Między występami muzycznymi publiczność gromadziła się na konkursach i pokazach rowerowych Jakuba Janakowiaka lub obserwowała tworzenie drewnianych rzeźb ludowych Jana Kitki oraz brała udział w innych

wydarzeniach. Na terenie festiwalu umieszczono też wystawę «Od Solidarności do Wolności». Oprócz tego, uczestnicy chętnie zwiedzali ruiny zamku w Kryłowie i próbowali lokalnych potraw. Atrakcją było tak dużo, że zabrakło na nie czasu, tym bardziej, że sceny po ukraińskiej i polskiej stronie były położone dość daleko od siebie. Pozostawało więc domyślać się, jak się bawia festiwalowicze po drugiej stronie granicy. Tam również zostały zaplanowane występy wspólnych i folkowych zespołów, aż do późnego wieczora. Na kryłowskiej scenie pojawiali się różni wykonawcy i rosła liczba widzów. A ja zagłębiałam się w Polskę – przecież właśnie po to została otwarta granica!

W tym roku Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa odbędą się także w Leskach/Białystoku, Korczminie/Staiwce, Małhłowcach/Nizankowiczach.

23 серпня на польсько-українському кордоні відбулися Європейські дні добросусідства.

Цим разом тимчасовий пункт перетину кордону було відкрито поблизу польського Крилова (гміна Мірче, Грубешівський повіт, Люблінське воєводство) та українського Кречова (Іваничівський район, Волинська область). Крім можливості відвідати навколишні місцевості, організатори подбали про культурні та спортивні розваги – концерти, виставки, кіноперегляди, спливи на байдарках, футбольні матчі та спортивні конкурси. Цей етап Європей-

волинська екзотика з ноткою ностальгії.

Врешті, доїжджаємо до таблички «Державний кордон України». Тут показуємо паспорти і рушаємо вже пішки до фестивальної сцени. Офіційна зустріч делегацій з України та Польщі, а також екуменічна молитва за участю духовенства з обох країн уже позаду, тому на сцені виступає фольклорний гурт, а неоподаль поляки з українцями грають у футбол.

ських днів добросусідства пройшов під гаслом «Граємо для України».

Уже одинадцять років поспіль польсько-український кордон відкривається на Європейські дні добросусідства в місцях, де немає офіційних пунктів перетину. Організаторами є місцеві органи влади та самоврядування, а незмінним нахненником – Фонд духовної культури прикордоння. Захід пройшов еволюцією від місцевих релігійно-фольклорних зустрічей до масштабних фестивалів, що гримли на цілу Польщу та Україну, як в Угринові (Україна) – Долгобичові (Польща) та згодом у Кречові – Крилові. Сьогодні це переважно заходи місцевого або регіонального рівня. Тут жителі навколишніх місцевостей мають нагоду дуже просто потрапити до сусідньої країни, адже на щодень пункти перетину кордону знаходяться далеко від їхніх помешкань. Колориту заходу додає й те, що на сценах здебільшого з'являються місцеві виконавці, участь у наповненні програми беруть мітли, організації та товариства з навколишніх міст та сіл. Саме така формула дозволяє налагодити співпрацю на найнижчому рівні.

Моя подорож на Європейські дні добросусідства розпочалася з Нововолинська. Звідти щопівгодини вирушали автобуси на місце проведення фестивалю. Серед моїх сусідів по автобусу опинилися і поляки, які використали відкриття кордону для відвідін Нововолинська та обов'язкового шопінгу, і постійні відвідувачі фестивалю, і гості зі столиці. Однак основна частина пасажирів – молодь із Нововолинська та навколишніх сіл. До фестивалю, очевидно, готувалися старанно – зачіски, густий запах парфумів, прозорі блузки, підбори. У цій кольоровій компанії ми минаємо села – спершу старою брукованою у формі шестигранних плит, а згодом і зовсім звислою польовою дорогою над нескінченними полями кукурудзи. Я бачу, що польським сусідам – сільський колорит до вподоби –

Тут уже видно й польську сторону – над Бугом височіє шпиль крилівського костелу. Нам – у його напрямку. Через Буг побудовано понтонний міст, на берегах розташувалися польські та українські митники і прикордонники. Схоже, їм також подобається працювати у щоденних умовах – черги немає, навколо привітність і цікавість. Якщо громадянам Польщі для перетину кордону було достатньо закордонного паспорта, то від українців вимагалися віза або ж картка місцевого прикордонного руху. Неудовілля потрапила на польський берег Бугу. Тут уже лунали відголоси контрперти – можна було впевнено йти на звук. Сцена цього року розташовувалася в центрі Крилова. Поряд розгорнувся невеличкий ярмарок, а також містечко історичних реконструкторів, що знайомили охочих із зброєю, мистецтвом, кухнею готів. Дітвору вправлялася у стрільбі з лука, а дорослі дещо подальше готувалися до сплавів на байдарках.

Між виступами гуртів публіку збирали велосипедні конкурси та покази Якуба Янковяка, народна різьба по дереву Яна Китки та інші заходи. На території було встановлено також виставку «Від Солідарності до свободи». Окрім цього всього, учасники могли відвідати руїни крилівського замку та скуштувати місцевих смаколиків. Утім, часу виявилось дуже мало, тим паче, що сцени з українського та польського боку були далеко одна від одної – тож лишалося здогадуватися про те, як відпочивали по той бік кордону. Там також були заплановані виступи фольклорних та сучасних гуртів до пізнього вечора. На крилівській сцені натовість з'являлися різні виконавці та зростала кількість глядачів. А я ж рушаю вглиб Польщі – не дарма ж кордон було відкрито!

Цього року Європейські дні добросусідства відбудуться також у Лісках-Білостоці, Корчмині-Стайці, Малговичках-Низанковичах.

Olena SEMENIUK

У новому навчальному році на Волині до школи підуть майже 14 тисяч першокласників, дітям 470 дошкільних навчальних закладів, 772 школи різного рівня.

W nowym roku szkolnym w obwodzie wołyńskim do pierwszej klasy pójdzie 14 tys. dzieci, będzie czynnych 470 przedszkoli oraz 772 szkoły różnego typu.

У Волинській області планують запровадити шестиденний навчальний тиждень та збільшити зимові канікули. Основна причина – економія газу.

Na Wołyniu mają zamiar prowadzić zajęcia w szkole także w sobotę oraz przedłużyć ferie zimowe. Główna przyczyna – potrzeba oszczędzania gazu.

У Луцькому замку відбувся 20-ий фестиваль дзвонячого мистецтва «Благовіст Волині». У ньому взяли участь дзвонарі з Київської, Сумської, Івано-Франківської, Житомирської, Тернопільської, Рівненської областей.

W Łuckim Zamku odbył się 20. Festiwal Dzwonów «Blagowiest Wołynia». Uczestniczyli w nim przedstawiciele obwodów kijowskiego, sumskiego, iwanofrankowskiego, żytomierskiego, tarnopolskiego oraz rówieńskiego.

Члени родин осіб, котрі загинули у війні на сході України, матимуть право на безкоштовний проїзд у маршрутках. Таке рішення було прийняте на засіданні виконавчого комітету Луцької міської ради.

Osoby, których krewni zginęli podczas wojny trwającej na wschodzie Ukrainy, mają prawo do bezpłatnego przejazdu w autobusach komunikacji miejskiej. Taką decyzję podjęła Łucka Rada Miejska.

Згідно з рекомендацією мера Луцька у багатьох супермаркетах міста здійснюють маркування товарів російського виробництва.

Zgodnie z rozporządzeniem mera Łucka w wielu supermarketach w Łucku na rosyjskich towarach podano odpowiednie oznaczenia.

Під час цьогорічної акції «Серце до серця» півтори тисячі волонтерів зібрали на Волині понад 302 тисячі гривень, за які куплять обладнання для лікування дітей із вадами зору.

Podczas tegorocznej akcji «Serce do Serca» półtora tysiąca wolontariuszy zebralo na Wołyniu ponad 302 tys. hrywn, za które zostanie kupiony sprzęt medyczny do leczenia wad wzroku u dzieci.

Informacja Urzędu do Spraw Cudzoziemców Polski

Na stronie internetowej Urzędu do Spraw Cudzoziemców Rzeczypospolitej zamieszczona została informacja dotycząca obywateli Ukrainy.

W związku z sytuacją na Ukrainie Urząd do Spraw Cudzoziemców podejmuje działania informacyjne służące wspieraniu obywateli tego państwa. W ramach tych przedsięwzięć UdSC współpracuje z Centrum Informacyjnym dla Obywateli Ukrainy powołanym w Warszawie przez władze stołeczne oraz Mazowiecki Urząd Wojewódzki, jak również prowadzi własne działania informacyjne dotyczące problematyki pozostającej w zakresie kompetencji Urzędu.

W celu zapewnienia lepszego dostępu do informacji, w Urzędzie do Spraw Cudzoziemców uruchomione zostały numery telefonów, czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8.15-18.00, pod którymi można uzyskać informacje dotyczące:

- **legalizacji pobytu cudzoziemców: tel. 694 442 668;**
- **procedury nadawania statusu uchodźcy: tel. 787 621 322;**
- **świadczeń pomocy socjalnej dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy: tel. 723 982 606.**

Należy także dodać za Polską Agencją Prasową, że od stycznia do 19 sierpnia 2014 r. do Urzędu do Spraw Cudzoziemców wpłynęło 1265 wniosków, których autorami byli obywatele Ukrainy o nadanie im statusu uchodź-

cy. Najczęściej, jako główną przyczynę ich decyzji wymieniany jest strach przed przesładowaniami oraz obawa przed powołaniem do wojska.

Z dotychczasowych danych wynika, że od początku bieżącego roku do 19 sierpnia 2014 r. obywatelom Ukrainy wydanych zostało ponad 6 tysięcy decyzji o udzieleniu zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, 339 decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, 967 decyzji o udzieleniu zezwolenia na osiedlenie się, 2109 decyzji o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy oraz 636 na pobyt stały.

Andrzej WAWRZYNIUK

Інформація польського Управління у справах іноземців

На сайті Управління у справах іноземців Республіки Польща подано польською та українською мовами інформацію, що стосується громадян України.

ського часу; не забувайте про різницю в часі на одну годину), де можна отримати інформацію щодо:

- **legalizacji перебування іноземців: тел. +48 694 442 668;**
- **процедури отримання статусу біженця: тел. +48 787 621 322;**
- **соціальної допомоги для тих, хто бажає отримати статус біженця: тел. +48 723 982 606.**

Потрібно також додати, що за інформацією Польської пресової агенції із січня до 19 серпня 2014 р. до Управління у справах іноземців подано 1265 заяв від громадян України з проханням надати їм статус біженця. Головною причиною такого рішення ці особи називають найчастіше страх перед переслідуваннями та призовом до армії.

Протягом січня-серпня (дані станом на 19 серпня 2014 р.) громадянам України в Польщі видано понад 6 тисяч рішень про надання дозволу на проживання на визначений час, 339 – про надання дозволу на перебування довгострокового резидента Європейського Союзу, 967 – про надання дозволу на поселення в Польщі, 2109 – про надання дозволу на тимчасове перебування, 636 – на постійне перебування.

Андрей ВАВРИНИК

Polscy przedsiębiorcy w Łucku Польські підприємці в Луцьку

W ramach wizyty odbyło się spotkanie z burmistrzem Łucka, zapoznanie się z sytuacją w przedsiębiorstwie transportu elektrycznego miasta i możliwościami produkcyjnymi przedsiębiorstwa motoryzacyjnego.

Łuck odwiedził prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Lublinie Tomasz Fułara, Wiceprezes Bogdan Kołciuk, Dyrektor Miejskich Zakładów Auto-

Elektrycznego Łucka Anatolij Tymoszczuk.

Mykoła Romaniuk podziękował narodowi polskiemu za wsparcie Ukrainy w trudnym dla niej czasie. Prezes

sytuację w Przedsiębiorstwie Transportu Elektrycznego w Łucku, ponieważ prawie wszystkie posiadane przez PTE pojazdy już odpracowały swoje terminy. Kiedyś Przedsiębiorstwo dysponowało 102 jednostkami. Dziś w miasto wyjeżdża 35-37 trolejbusów. Chociaż na początku roku sprawnych było tylko 23.

Prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Lublinie Tomasz Fułara zaznaczył, że już widział na ulicach Łucka trolejbusy, kupione w Lublinie. One mają dobry wygląd. Polskie przedsiębiorstwo jest gotowe do dalszej współpracy z Przedsiębiorstwem Transportu Elektrycznego w Łucku. O możliwości współpracy z naszym miastem mówił też Dyrektor Miejskich Zakładów Autobusowych w Warszawie Jan Kuźmiński.

W ramach wizyty przedstawiciele przedsiębiorstw transportowych z Warszawy i Lublina zapoznali się z sytuacją w Przedsiębiorstwie Transportu Elektrycznego Łucka i możliwościami produkcyjnymi zakładu «Awto-skladalny Zawod №1», który jest firmą Bogdan Motors.

busowych w Warszawie Jan Kuźmiński i członek zarządu ds. operacyjnych Jacek Kaznowski. Z polskimi gośćmi spotkali się mer Łucka Mykoła Romaniuk, zastępca mera Taras Jakowlew, kierownik Departamentu Współpracy Międzynarodowej Wira Kudryawcewa, Dyrektor Przedsiębiorstwa Transportu

miasta mówił też o ustaleniu bliższej współpracy pomiędzy Przedsiębiorstwem Transportu Elektrycznego w Łucku a Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym w Lublinie i Miejskimi Zakładami Autobusowymi w Warszawie. Powiedział, że trolejbusy, które zostały kupione w Lublinie, trochę poprawiły

У рамках візиту відбулася зустріч з міським головою Луцька, ознайомлення зі станом Луцького підприємства електротранспорту та виробничими потужностями автомобілебудівного заводу.

До Луцька з робочим візитом завітали президент ТЗОВ «Міське підприємство громадського транспорту Любліна» Томаш Фулара, віце-президент ТЗОВ «Міське підприємство громадського транспорту Любліна» Богдан Колцюк, директор міського автобусного підприємства Варшави Ян Кузьмінський та спеціаліст відділу в операційних справах міського автобусного підприємства Варшави Яцек Казновський. Із польськими гостями зустрівся Луцький міський голова Микола Романюк, заступник міського голови Тарас Яковлев, начальник управління міжнародного співробітництва та проектної діяльності Віра Кудрявцева, директор Луцького підприємства електротранспорту Анатолій Тимошук.

Микола Романюк подякував польському народові за підтримку України у складний для нас час. Міський голова говорив також про налагодження тіснішої співпраці між Луцьким підприємством електротранспорту, Міським підприємством громадського транспорту Любліна, міським автобусним підприємством Варшава.

чив на вулицях Луцька тrolejбуси, які були придбані в Любліні. Ці транспортні засоби гарно виглядають. Тож польське підприємство готове до подальшої співпраці з Луцьким підприємством електротранспорту. Про можливу співпрацю з нашим містом та ЛПЕ говорив і директор міського автобусного підприємства Варшави Ян Кузьмінський.

У рамках візиту представники транспортних підпри-

си відслужили свій ресурс експлуатації. Колись на ЛПЕ було 102 одиниці техніки. Сьогодні ж на вулиці міста виїжджає 35-37 тrolejбусів. Хоча на початку року лише 23 одиниці були справні.

Президент ТЗОВ «Міське підприємство громадського транспорту Любліна» Томаш Фулара зауважив, що вже ба-

ємств Любліна та Варшави ознайомилися зі станом Луцького підприємства електротранспорту та оглянули виробничі потужності ДП «Автоскладальний завод №1» ПАТ «Автомобільна компанія «Богдан Моторс».

Informacje Lubelskie

■ Obecnie, gdy na świecie wzrosły liczne konflikty, w dodatku konflikty zbrojne, w wyniku których giną tysiące ludzi, choćby przykład Iraku, Izraela oraz Gazy, czy napadzi separatystów prorosyjskich na tereny wschodniej Ukrainy, wzrósł powszechny niepokój, także w Polsce, a więc i w Lubelskiem. Ludzie modlą się o pokój, o likwidację konfliktów zbrojnych. Znalazło to odbicie podczas uroczystości religijnych w dniu 15 sierpnia – Dniu Wniebowzięcia Matki Boskiej. W Polsce ten dzień, nazywamy świętem Matki Bożej Zielnej. Tradycyjnie święcono bukiety z ziół, warzyw, aby podziękować Bogu za plony. Podniosła uroczystość religijno – pokojowa odbyła się m.in. w lubelskim skansenie, czyli Muzeum Wsi Lubelskiej.

■ Spada liczba zawieranych małżeństw z obcokrajowcami. Od 2002 roku w całej Polsce zawarto zaledwie 44 tysiące małżeństw mieszanych. To zaledwie niecałe 2% wszystkich małżeństw. W I półroczu 2014 roku zawarto w Lublinie zaledwie 18 związków małżeńskich z obcokrajowcami. W tym samym okresie 2012 roku takich małżeństw było 30. Lublinianki najczęściej decydują się na ślub z Anglikami, Ukraińcami i Białorusinami. Pojedyncze śluby zawierane z obywatelami niemal wszystkich krajów świata. Bywają także śluby fikcyjne. Np. w ubiegłym roku osiem lublinianek wstąpiło w związki małżeńskie z Pakistańczykami. Kontrola wykazała, że na ogół były to związki, z którymi przeznaczono do rozwodu, a zawierane dla interesu, jednej lub drugiej strony, a czasami dla obu stron.

■ Niestety obok schorzeń układu krążenia, śmiertelne żniwa zbierają w Polsce nowotwory. Istnieją od lat w Lublinie Wojewódzki Szpital Onkologiczny «peka w szwach» toteż powstaje nowa onkologia. Docelowo w nowym centrum onkologicznym będzie 507 łóżek. Cały projekt oddania do użytku tego, jakże ważnego obiektu, planowany jest na 2016 rok. Część tego obiektu oddana zostanie jednak wcześniej, bo już w kwietniu przyszłego roku. O potrzebie budowy nowego obiektu onkologicznego najlepiej świadczą tłumy ludzi, jakie można zobaczyć codziennie w hallu dotychczas istniejącego obiektu.

■ Do Lublina, na 21 Ogólnopolski Przegląd Hejnałów Miejskich przyjechało kilkudziesięciu hejnałistów. Organizowany jest zawsze w dniu 15 sierpnia, bo w tym dniu 1317 roku Lublin otrzymał prawa miejskie, nadane przez króla Władysława Łokietka. W Polsce hejnały mają 103 miasta. W większości grane są przez hejnałistów pojedynczo, ale jest wyjątek – w Koninie. Hejnał wykonują tu jednocześnie 4 osoby: dwóch trębaczy i dwóch puzonistów. Nie jest jednak grany codziennie, ale «od święta». Powszechnie hejnałistów grają pojedynczo o godzinie 12 w południe. W Olsztynie hejnał jest jednocześnie hymnem miasta. W Lublinie hejnał był grany nieregularnie w południe na Bramy Krakowskiej lub z balkonu Ratusza przy Placu Łokietka, od 1996 roku. Teraz jest grany codziennie w południe.

■ «Badania georadarowe kościoła farnego w Końskowoli w Lubelskiem, przyniosły niespodziankę – doniósł Kurier Lubelski. Badania odsłoniły dwie, dotąd niezbadane krypty, których nie ma w planach tej świątyni. Kościół został wybudowany w roku 1550 przez możnych magnatów Tęczyńskich. W Końskowoli odkryto obecnie także drugą, nieznaną dotąd kryptę, znajdującą się obok wejścia bocznego do tego kościoła. I jeszcze jedna ciekawostka. Otóż przy murze, odgradzającym kościół od ulicy Lubelskiej, odnaleziono podziemny korytarz o długości ok. 100 metrów. W Końskowoli będą zatem prowadzone nieplanowane uprzednio, prace archeologiczne.

■ Zmorą w Lubelskiem są często występujące powodzie, a także wichury zrywające dachy, przewracające drzewa, które z kolei powodują nierzadko, śmiertelne ofiary w ludziach, niszczą samochody. Skutecznej recepty na przeciwdziałania wichurom raczej nie ma, ale można zabezpieczać się przed powodzią. Lubelskie otrzymało w tym roku ponad 55 milionów złotych na modernizację i budowę nowych wałów przeciwpowodziowych. Obecnie trwa budowa dwóch nowych wałów, długości 5 kilometrów, wzdłuż Wisły w gminie Łaziska. Niebawem rozpocznie się budowę nowych wałów w miejscowościach nadwiślańskich w Kępie Soleskiej i Kępie Gosteckiej. Długość tych wałów wynosi 3 kilometry. Buduje się też wały ochronne wzdłuż rzeki Wieprz. Odnowiony też zostanie, wybudowany w latach 1954 – 1961, długości 140 kilometrów, kanał Wieprz – Krzna. Wymaga on pilnego remontu, aby właściwie spełniał swoje doniosłą rolę. W Oleśnikach gmina Trawniki, zostanie wybudowany zbiornik retencyjny.

■ W Lubelskiem znajduje się trzy czwarte polskich chmielników. Dlatego też właśnie na Lubelszczyźnie, a ściślej w Krasnymstawie odbywają się każdego roku, w sierpniu lub we wrześniu, ogólnopolskie dożynki chmielów zwane Chmielakami. W tym roku termin od 22 do 24 sierpnia. Spotkali się producenci chmielu z całego kraju, by omówić nurtujące ich problemy, spotkali się tysiące ludzi by pokosztować piwa z wielu polskich i zagranicznych browarów. Były liczne występy. Powodzeniem cieszyły się koncerty kapel podwólkowych, zespołów folklorystycznych. Był piękny korowód chmielakowy i oczywiście degustacja «złocistego trunku».

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ Нині, коли у світі збільшилася кількість конфліктів, зокрема збройних, у результаті яких гинуть тисячі людей, наприклад, в Іраку, Ізраїлі чи Секторі Гази, а також напади prorосійських сепаратистів на терени східної України, зріс загальний неспокій, у тому числі в Польщі, тобто і на Люблінщині. Люди моляться за мир, за припинення збройних конфліктів. Такі молитви звучали і під час релігійних урочистостей 15 серпня, на свято Успіння Пресвятої Богородиці. У Польщі цей день називається святом Зеленої Божої Матері. Із ним пов'язана традиція освячувати трав'яні букети, овочі, щоб подякувати Богові за урожай. Піднесена релігійна урочистість, під час якої молилися за мир, відбулася у люблінському скансені, тобто в Музеї люблінського села.

■ Зменшується кількість укладених шлюбів з іноземцями. Із 2002 року в усій Польщі було укладено майже 44 тисячі змішаних шлюбів. Це близько 2% від усієї кількості шлюбів. У I півріччі 2014 року в Любліні зареєстровано 18 шлюбів з іноземцями. За цей же період 2012 року таких подружніх пар було 30. Люблін'янки найчастіше віддають перевагу на шлюб з англіцями, українцями та білорусами. Поодинокі шлюби укладаються із громадянами майже всіх країн світу, бувають також фіктивні. Наприклад, у минулому році вісім люблін'янок вийшли заміж за пакистанців. Перевірка виявила, що переважно це були шлюби, у яких завчасно планувалися розлучення. Укладалися ж вони для вигоди однієї чи іншої сторони, а інколи – для обох сторін.

■ На жаль, у Польщі смертельні «жнивня», поряд із серцево-судинними захворюваннями, збирає рак. Воєводська онкологічна лікарня, яка діє в Любліні впродовж багатьох років, «тріскає по швах», тому невдовзі тут з'явиться нове онкологічне відділення. Планується, що в новому Онкологічному центрі буде 507 ліжок. Будівництво цього дуже важливого об'єкту, згідно з планом, мають завершити у 2016 році. Частина об'єкта введуть в експлуатацію раніше, вже у квітні наступного року. Про потребу будівництва нового онкологічного об'єкта найкраще свідчить велика кількість людей, яких можна щодня побачити у Воєводській онкологічній лікарні.

■ На 21-ий Загальнопольський огляд міських хейналів (хейнал – мелодія, яку виконує труба у визначену годину з вежі костелу або ратуші, – ред.) до Любліна приїхали кілька десятків сурмачів. Свято завжди проводиться 15 серпня, оскільки в цей день у 1317 році Люблін отримав міські права, надані королем Владиславом Локетком. У Польщі хейнали мають 103 міста. Переважно їх виконує одна особа, проте є винятки – у Коніні. Хейнал тут одночасно грають чотири особи: двоє трубачів та двоє тромбоністів. Проте його не виконують щоденно, а тільки на свята. Традиційно в польських містах хейналісти подають свій сигнал о 12.00. В Олштині хейнал є одночасно гімном міста. У Любліні він раніше звучав нерегулярно опівдні із Краківської брами, а з 1996 року з балкону Ратуші на площі Локетка. Нині його виконують щоденно о 12.00.

■ «Георадарні дослідження парафіяльного костелу в Коньсковолі, що на Люблінщині, дали несподівані результати», – повідомило видання «Kurier Lubelski». Дослідження стосувалися двох склепів, яких немає на планах цієї святині. Костел збудували в 1550 році заможні магнати Тенчинські. У Коньсковолі було відкрито другий, донині незнаний склеп, що знаходився поряд із бовком входом до святині. І ще одна цікавинка: поблизу стіни, яка відгороджує костел від вулиці Люблінської, знайшли підземний коридор завдовжки близько 100 метрів. У Коньсковолі проводимуться незаплановані раніше археологічні дослідження.

■ Жакіттям для Люблінщини є часті повені та бурі, що зривають дахи, виривають дерева, які нерідко приводять до смертельних випадків серед людей та пошкодження автомобілів. Результативного рецепту протидії бурям, найімовірніше, немає, але від повені можна вберегти. Люблінщина в цьому році отримала понад 55 мільйонів злотих на модернізацію і будівництво нових протиаварових валів. Нині триває будівництво двох нових валів завдовжки 5 кілометрів уздовж Вісли у гміні Лазіска. Незабаром розпочнеться також будівництво нових валів у Кемпі Солеській та Кемпі Гостецькій, що розташовані на березі Вісли. Їхня довжина становитиме 3 кілометри. Охоронні вали будуть і вздовж річки Вепш. Буде відновлено збудований у 1954 – 1961 роках 140-кілометровий канал Вепш – Кшна. Він вимагає термінового ремонту, щоб добре виконувати свою важливу роль. В Олесніках у гміні Травніки буде збудовано резервуар.

■ На Люблінщині знаходиться три чверті польських хмелярів. Тому саме в Люблінському воєводстві, у Красноставі, щороку в серпні або вересні відбувається загальнопольське свято врожаю хмелярів «Хмеляки». Цьогоріч воно тривало з 22 до 24 серпня. У ці дні зустрілися виробники хмелю з усієї країни, щоб обговорити проблеми галузі, які їх турбують, зібралися тисячі людей, щоб скуштувати пиво з багатьох польських та закордонних пивоварень. Відбулися численні виступи. Успіхом відзначалися концерти вуличних капел, фольклорних гуртів. Був чудовий хмільний хоровод і, звичайно, дегустація «золотистого trunku».

Адам ТОМАНЕК

ВИВЧЕННЯ
ПОЛЬСЬКОЇ
МОВИ

Товариство польської культури на Волині
ім. Еви Фелінської
оголошує набір учнів до суботньо-недільної школи
на 2014-2015 н.р.
для вивчення польської мови.

Початок занять – 1 жовтня 2014 року.
Запис до школи розпочнеться
1 вересня 2014 року.
Зацікавлених просимо телефонувати
за номером 72 54 99
з понеділка до п'ятниці від 12.00 до 15.00 год.

Rzecz o Józefie Kossowskim z Czernicy

Про Юзефа Коссовського з Черниці

W dniach 14 i 15 sierpnia 2014 r. w Rejowcu odbyły się uroczystości związane z uhonorowaniem działalności śp. Józefa Kossowskiego, burmistrza Rejowca i Żółkiewki (Lubelszczyzna) w latach 1826-1859.

To niecodzienne święto miało bardzo bogaty program. W dniu 14 sierpnia towarzyszyła mu wystawa pt. «Kossowscy w XIX i XX wieku», na której zaprezentowano dokumenty ukazujące życie i pracę zawodową Józefa Kossowskiego oraz jego syna Adama – kancelisty w Krasnymstawie, odnalezione w trakcie kwerend archiwalnych przez Andrzeja Wawrnyniuka, pracownika naukowo-dydaktycznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Wystawa ta została przygotowana przez pracowników Domu Kultury w Rejowcu oraz PWSZ w Chełmie.

W tym samym dniu odbyła się sesja naukowa «Kossowscy jako przykład zaangażowania obywatelskiego w Królestwie Polskim w XIX w», w trakcie której referaty wygłosili: dr Marian Janusz Kawalko – «Mikołaj Rey i jego sukcesory w doświadczeniach rejonowych»; prof. dr hab. Andrzej Gil – «Obywatel w imperium. Polacy wobec Rosji w czasach Mikołaja I»; doc. dr Andrzej Wawrnyniuk – «Józef Kossowski burmistrz Rejowca i Żółkiewki w dokumentach archiwalnych»; mgr Tadeusz Górski – «Dawni i obecni promotorzy Rejowca» oraz prof. dr hab. Józef Zajac – «Z rodzinnego sztabu». Wystąpienie prof. J. Zajaca, rektora PWSZ w Chełmie, senatora RP, nawiązywało m.in. do związków jego rodziny z Józefem Kossowskim.

W programie pierwszego dnia znalazła się również promocja książki «Ż Podola na Lubelszczyźnie. Józef Kossowski – burmistrz Rejowca i Żółkiewki», autorstwa doc. dra Andrzeja Wawrnyniuka, która została wydana sumptem rodziny Kossowskich i recenzowana przez prof. Andrzeja Gila. Jej doskonałe opracowania graficznie zawdzięczamy Panu Krzysztofowi Kowalczykowi z Chełma.

W dniu 15 sierpnia, w trakcie sumy odpustowej, odprawionej w rejonowej świątyni, została odsłonięta tablica, upamiętniająca Józefa Kossowskiego, polskiego patriotę, wiernego syna Kościoła Katolickiego, obrońcę mieszczan i w końcu, który kierował miejscowym urzędem municypalnym w latach 1826-1840. Odsłonięcia tablicy dokonali: Maria Wajs-Witkowska, Jan Maciejewski oraz Józef Zajac, a poświęcił ją ks. bp prof. dr hab. Józef Wróbel, sufragan archidiecezji lubelskiej, w asyście ks. kan. Andrzeja Jeżyny, proboszcza parafii w Rejowcu.

Przed jej odsłonięciem laudację na temat Józefa Kossowskiego i jego zasług dla miejscowej społeczności wygłosił doc. dr Andrzej Wawrnyniuk.

Organizatorami uroczystości byli: Rada Gminy Rejowiec z jej przewodniczącym Januszem Lechowiczem, Tadeusz Górski, wójt gminy Rejowiec, prof. dr hab. Józef Zajac, senator RP oraz rodzina Kossowskich, zaś wszelkimi przedsięwzięciami kierowała dr Beata Falda, prorektor PWSZ w Chełmie.

Na rejonie święto przybyli między innymi: senator Sławomir Preiss, Tadeusz Sławicki – sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, profesorowie uczelni lubelskich i war-

szawskich, a także ponad 30 potomków Józefa Kossowskiego, samorządowcy oraz mieszkańcy Rejowca i gminy Rejowiec.

Warto zauważyć, że na te niecodzienne uroczystości przybył z Wołynia zespół «Tęcza», który uatrakcyjnił swoimi występami uroczystości świeckie, a także śpiewał w trakcie Mszy św. odpustowej.

Józef Kossowski, syn Józefa, (Stanisława), porucznika 3 Pułku Piechoty Wojska Polskiego, uczestnika wyprawy napoleońskiej na Moskwę, i Apolonii z domu Łapanowskiej, urodził się w 1793 roku w Czernicy, parafia Podkamen, powiat Brody, gdzie został ochrzczony w miejscowym kościele poddominikańskim.

Wystawione w Zbarażu, w 1806 roku, świadectwo szkolne mówi, że jest On rodowitym mieszkańcem Czernicy i potwierdza jego szlacheckie pochodzenie, zaś zaświadczenie, wydane przez prefekta Szkół Humanistycznych w Gimnazjum Brzeżańskim, do którego później uczęszczał, podaje, iż jego zachowanie było «przyzwoite i przykadne».

Po śmierci rodziców Józef Kossowski opuszcza w 1814 roku rodzinne strony i osiedla się w Sitnie, gdzie przez kilka lat pracuje jako zastępca wójta. W tym czasie uzyskuje też dokument zastępujący metrykę urodzenia tzw. akt znania, który został wydany w 1818 roku przez Sąd Połkoju w Hrubieszowie. W dniu 7 lutego 1819 roku zawiera związek małżeński z, jak zapisano, «urodzoną» Marianną Dąbrowską z Pawłowa, a w roku następnym rodzi im się pierwszy syn Adam.

6 lipca 1823 roku Józef Kossowski zdał egzamin przed specjalną Komisją Województwa Lubelskiego, który pozwalał mu na objęcie urzędu burmistrza. Kolejnym niezbędnym krokiem do kariery urzędniczej było umieszczenie go w dniu 8 czerwca 1824 roku w księdzie obywateli obwodu krasnostawskiego.

Jego służba społeczeństwu Rejowca rozpoczęła się 4 sierpnia 1826 roku objęciem urzędu burmistrza tego miasteczka. Tutaj też rodzą się ich dzieci, rozwija się życie prywatne i rośnie uznanie społeczne. Dowodem tego jest, między innymi, fakt, iż w roku 1834 rodzicami chrzestnymi kolejnego syna Ignacego Adama zostali: Adam Książę Woroniecki i Anna Potocka, oraz Tytus Potocki z Różą hrabiną Cichomską.

Od 3/15 lutego 1840 roku Kossowski obejmuje funkcję wójta i burmistrza Żółkiewki, które pełni łącznie do 1847 r. a następnie, aż do śmierci w dniu 4 czerwca 1859 roku, pracuje jako burmistrz. Pochowany na tamtejszym cmentarzu. Ze zniszczonego grobu pozostała płyta kamienna z czytelną inskrypcją, sąsiadująca z płytą nagrobną jego następcy Aleksandra Boguńskiego, byłego porucznika Pułku Smoleńskiego Ułanów, zmarłego 21 sierpnia 1862 roku. Obydwie płyty zostały złożone poza miejscami pochówku ich śp. nominatów.

Dr Andrzej WAWRNYNIUK

14 i 15 sierpnia 2014 roku w Rejowcu відбулися урочистості, пов'язані із вшануванням діяльності Юзефа Коссовського - бурмістра Рейовця та Жулкевки, що на Люблінщині, в 1826-1859 роках.

Це неординарне свято мало дуже багату програму. 14 серпня в рамках урочистостей відкрилася виставка «Коссовські у XIX і XX століттях», на якій було представлено документи, що розповідають про життя і професійну діяльність Юзефа Коссовського та його сина Адама – канцеляриста з Красниставу. Вони були знайдені під час архівних досліджень, здійснених Андреем Вавриною, науково-педагогічним працівником Вищої державної професійної школи в Холмі. Цю виставку підготували працівники Будинку культури в Рейовці та ВДПШ у Холмі.

У цей же день відбулася наукова сесія «Коссовські як приклад громадянського ангажування в Польському королівстві в XIX ст.», під час якої доповіді виголосили канд. наук Маріан Януш Кавалко («Миколай Рей і його послідовники на землях Рейовеччини»), проф. доктор наук Андрій Вавринюк («Юзеф Коссовський – бурмістр Рейовця і Жулкевки в архівних документах»), магістр Тадеуш Гурський («Колишні й нинішні популяризатори Рейовця»), а також проф. доктор наук Юзеф Зайонц («Із сімейного альбому»). Виступ проф. Юзефа Зайонца, ректора Вищої державної професійної школи в Холмі та сенатора РП, стосувався зв'язків його родини з Юзефом Коссовським.

У програму першого дня була включена також презентація книжки «Із Поділля на Люблінщину. Юзеф Коссовський – бурмістр Рейовця і Жулкевки», автором якої є Андрій Вавринюк. Дослідження було видане на кошти родини Коссовських, рецензентом виступив проф. Андрій Гіль. Графічне оформлення видання виконав Кшиштоф Ковальчик із Холма.

15 серпня під час богослужіння, проведеного в рейовецькій святині, була відкрита меморіальна дошка Юзефу Коссовському, польському патріоту, вірному сину Католицького Коścioлу, захиснику городян і селян, який керував муніципалітетом у 1826-1840 роках. Відкриття таблиці здійснили Марія Вайс-Вітковська, Ян Мацеевський, а також Юзеф Зайонц, а освятили її єпископ Юзеф Врубель, вікарій Люблінської єпархії, разом із ксьондзом Андреем Єжиною, настоятелем парафії в Рейовці.

Перед відкриттям меморіальної дошки промову, присвячену Юзефові Коссовському та його заслугам перед місцевою громадою, виголосив Андрій Вавринюк.

Організаторами урочистості були Рада гміни Рейовець на чолі з головою Янушем Леховичем, вїйт гміни Рейовець Тадеуш Гурський, сенатор

РП Юзеф Зайонц та родина Коссовських, а всіма заходами керувала проректор Вищої державної професійної школи в Холмі Беата Фалда.

На рейовецьке свято прибули сенатор Славомір Преїсс, представник Міністерства національної освіти Тадеуш Славецький, викладачі люблінських та варшавських навчальних закладів, а також понад 30 нащадків Юзефа Коссовського, представники органів місцевого самоврядування, жителі Рейовця і гміни Рейовець.

На ці неординарні урочистості прибув також творчий колектив «Веселка» з Волині, виступ якого прикрасив не лише світські урочистості, адеж колектив співав також під час богослужіння.

Юзеф Коссовський, син Юзефа (Станіслава), поручника 3-го Піхотного полку Польського Вїйська, учасника наполеонівської кампанії в Москві, та Аполонії (дівоче прїзвище Лпановська) народився у 1793 році в Черниці Бродівського повіту. Охрещений був у костелі в Підкамені.

У виданому в 1806 році у Збаражі свідомстві про закінчення школи, котре підтверджує його шлехтське походження, зазначено, що Він є родовитим жителем Черниці. Натомість у документі, виданому префектом гуманітарних шкіл у Бережанській гімназії, де пізніше навчався Коссовський, вказано, що його поведінка була «пристойною та зразковою».

Після смерті батьків Юзеф Коссовський у 1814 році залишив рідні землі і оселився в місцевості Сїтно, де впродовж кількох років працював на посаді заступника вїйта. У 1818 році він отримав документ, що замінив свідомство про народження, так званий Акт знання, виданий Мировим судом у Хрубешові. 7 лютого 1819 року укладав шлюб із Маріанною Домбровською з Павлова, а в наступному році в їхній сїмї народився перший син – Адам.

6 липня 1823 року Юзеф Коссовський склав іспїт перед спеціальною комісією Люблінського воєводства, що дозволило йому бути бурмістром. Черговим обов'язком для урядової кар'єри кроком став запис його імені у Книзі громадян Красноставського округу, здійснений 8 червня 1824 року.

4 серпня 1826 року Коссовський почав слугжити громаді Рейовця, оскільки став бурмістром цього містечка. Тут народилися його діти, розвивалося приватне життя і зростало суспільне визнання. Доказом цього є, зокрема, факт, що в 1834 році хресними батьками сина Юзефа Коссовського Ігнація Адама стали князь Адам Воронєцький і Анна Поточька, а також Титус Поточький із графинею Розою Цїхомською.

Із 3/15 лютого 1840 року включно до 1847 р. Коссовський виконував функції вїйта і бурмістра Жулкевки, а з 4 червня 1859 року аж до смерті працював на посаді бурмістра цього містечка. Його похоронили на тамтешньому кладовищі. Від знищеної могили залишилася кам'яна плита, напис на якій можна прочитати. Поряд розташована надмогильна плита його наступника Александра Богунського, колишнього поручника Смоленського полку уланів, котрий помер 21 серпня 1862 року. Обидві плити були покладені не там, де поховані Коссовський та Богунський.

Андрій ВАВРИНИЮК

Badacz świata roślin Lasostepu Wołyńskiego

Дослідник рослинного світу Волинського лісостепу

28 серпня 2014 року мija 115 lat od dnia urodzin wybitnego polskiego botanika, palinologa, ekologa, biogeografa Stefana Macko.

Droga życiowa i działalność naukowa uczonego są ściśle związane z Ukrainą, zwłaszcza z Wołyniem, Rówieńszczyzną i Polesiem.

Stefan Macko urodził się w Żabnie, w powiecie tarnowskim (wówczas województwo krakowskie). Po ukończeniu szkoły podstawowej w Tarnowie, w latach 1911-1916 uczęszczał do miejscowej Wyższej Szkoły Realnej. W wieku 17 lat wstąpił jako ochotnik do Legionów Polskich i brał udział w kampanii włoskiej. W czerwcu 1918 r. został ranny i dostał się do niewoli, a w 1919 r. wrócił do Polski i służył w Wojsku Polskim.

W 1919 r. Stefan Macko eksternistycznie zdał we Lwowie egzamin dojrzałości i pracował jako nauczyciel szkoły powszechnej we wsi Krażół w powiecie miechowskim. W latach 1924-1928 studiował na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego, później pracował na tejże uczelni jako asystent. Pod opieką profesora Władysława Szafera prowadził działalność naukową badając azalię pontyjską. W 1930 r. uzyskał stopień naukowy doktora filozofii w zakresie nauk przyrodniczych. W 1931 r. została wydana jedna z najważniejszych jego prac w dziedzinie palinologii pt. «Krótki przegląd kierunków i metod badań analityczno-pyłkowych».

Od 1932 do 1939 r. Stefan Macko mieszkał w Łucku, uczył przedmiotów przyrodniczych w Państwowym Liceum i Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki. Wykłady łączył z działalnością naukowo-badawczą i społeczną. Był jednym z organizatorów Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, kierownikiem jego rady naukowej i działu przyrodniczego Muzeum Wołyńskiego. Jako delegat Państwowej Rady Ochrony Przyrody na Wołyniu, Macko stałe prowadził prace z ochrony przyrody w kraju. W latach 1940-1941 był współpracownikiem naukowym Lwowskiego Oddziału Akademii Nauk Ukrainy.

W czasie okupacji niemieckiej Stefan Macko mieszkał na Lubelszczyźnie, gdzie pełnił funkcje kierownika młynów najpierw w Hrubieszowie, a później w Zamościu. Nawet w trudne czasy wojenne badał roślinność bagien w okolicach Zamościa i analizował pyłek złóż torfu.

Po wojnie przeprowadził się do Wrocławia, gdzie był adiunktem w Ogródku Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego, a później jego dyrektorem. Od 1947 do 1954 r. był kierownikiem Katedry Ekologii i Geografii Roślin, w 1951 r. uzyskał tytuł profesora, a w latach 1954-1956 pełnił funkcje dziekana Wydziału Nauk Przyrodniczych. W 1957 r. Stefan Macko został wybrany na przewodniczącego Komitetu Ochrony Przyrody na Dolnym Śląsku. Był jednym z założycieli Karkonoskiego Parku Narodowego.

Zmarł 17 kwietnia 1967 r. Został pochowany we Wrocławiu. Ku jego czci w Ogródku Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego ustanowiono znak pamiątkowy.

Unikalny zbiór botaniczny, zgromadzony przez Stefana

Macko i przekazany przez niego do Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego jest wynikiem badania roślinności Wołynia i Polesia.

Geografia miejsc, w których gromadził zielnik, jest bardzo rozległa. Zbiór roślin trwał od 1925 do 1938 r. Zielnik zawiera 3385 okazów roślin. Kolekcja liczy 60 gatunków roślin rzadkich, w tym 33 wpisano do nowego wydania Czerwonej Księgi Ukrainy.

«Wszystkie moje botaniczne materiały naukowe, znajdujące się w Muzeum Łuckim, niech tam pozostaną. Uważam to za najlepsze rozwiązanie, ponieważ z nich przy okazji skorzystają wołyńscy botanicy» – pisał Stefan Macko w liście do Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego. Rzeczywiście, jego zielnik jest doskonałą pomocą metodyczną dla początkujących botanika i wzorem fachowców dla doświadczonych naukowców. Kolekcja pozwala na przesłanie zmiany roślinności Wołynia i Rówieńszczyzny pod wpływem intensywniej działalności gospodarczej człowieka oraz daje możliwość zapoznania się z geografą rozpowszechnienia roślin rzadkich gatunków.

Zwiedzając najciekawsze zakątki Wołynia i Rówieńszczyzny, Stefan Macko zwrócił uwagę na jedną z najpiękniejszych roślin naszej flory – azalię pontyjską (rózaniec żółty). Jej ojczyzną są góry Kaukazu i Małej Azji. Ta

ka i Snowidowicze (obecnie rejon rokitnowski) w obwodzie rówieńskim).

W zielniku zaprezentowano florę Gór Krzemienieckich, którą uczony rzetelnie zbadał w celu założenia na tych terenach rezerwatów botanicznych i dokładnie opisał w pracy «Roślinność projektowanych rezerwatów na Wołyniu», która została wydana w 1938 r. w Łucku.

Stefan Macko uzasadnił sieć chronionych obszarów Wołynia, w tym tereny współczesnych

Żittewy шлях та наукова діяльність ученого тісно пов'язані з Україною, зокрема з Волинню, Рівненщиною та Поліссям.

Народився Stefan Macko у с. Жабне Тарновського повіту Краківського воєводства. Після закінчення початкової школи в Тарнові, він протягом 1911-1916 рр. навчався в місцевому реальному училищі. 17-річним юнаком вступив добровольцем до Польських Легіонів і брав участь в італійській кампанії. У червні 1918 р. був поранений, потрапив до полону, а в 1919 р. повернувся до Польщі і служив у Візиску Польському.

У 1919 р. Stefan Macko у Львові здав екстерном екзамен на атестат зрілості та працював учителем початкової школи в с. Кренкові Меховського повіту. У 1924-1928 рр. навчався на математично-природничому факультеті Ягеллонського університету, потім працював тут асистентом. Під керівництвом професора Владислава Шафера займався науковою діяльністю, вивчаючи азалию понтийську. У 1930 р. здобув науковий ступінь доктора філософії з природничих наук. У 1931 вийшла одна з найважливіших його праць із палінології «Короткий огляд напрямків і методів аналітично-пилкових досліджень».

Із 1932 по 1939 роки Stefan Macko жив у Луцьку, викладав природничі дисципліни в державному ліцеї та гімназії імені Тадеуша Костюшка. Викладацьку роботу поєднував із науково-дослідною та громадською. Був одним з організаторів Волинського наукового товариства, керівником його наукової ради та природничого відділу

28 серпня 2014 року виповнюється 115 років від дня народження відомого польського ботаніка, палінолога, еколога, біогеографа Стефана Мацка.

Волинського музею. Як делегат Державної ради охорони природи від Волині Мацко постійно проводив природоохоронну роботу в краї. У 1940-1941 рр. учений був науковим співробітником Львівського відділення Академії наук України.

Під час німецької окупації Stefan Macko перебував на Люблінщині, де виконував обов'язки керуючого млинами спочатку в Грубешові, а пізніше в Замості. Навіть у складні воєнні часи він знаходив можливість вивчати рослинність боліт в околицях Замостя та проводив пилковий аналіз торфових відкладів.

У повсенні роки переїхав до Вроцлава, де був ад'юнктом у ботанічному саду Вроцлавського університету, а пізніше директором. Із 1947 по 1954 рр. завідував кафедрою екології та географії рослин, у 1951 р. отримав титул професора, а в 1954-1956 рр. був деканом факультету природничих дисциплін. У 1957 р. Stefan Macko очолював Комітет охорони природи Вроцлавщини. Був одним із організаторів Коркоського народного парку.

17 квітня 1967 року життя природолюбів обірвалося. Його поховали у Вроцлаві. У ботанічному саду Вроцлавського університету на честь дослідника встановили пам'ятний знак.

Унікальна ботанічна колекція, яку Stefan Macko зібрав і передав до Волинського краєзнавчого музею – результат вивчення флори Волині та Польщі.

Широкою є географія місцевостей, на яких комплектувався гербарій. Збирання рослин тривало з 1925 по 1938 рр. Гербарій складається із 3385 гербарних зразків. До складу колекції входять 60 видів рідкісних рослин, із них 33 види занесені до нового видання Червоної книги України.

«Усі мої наукові ботанічні матеріали, які знаходяться в Луцькому музеї, хай там і лишаться. Думаю, що так буде найкраще, з них, при можливості, скористаються волинські ботаніки» – писав Stefan Macko у листі до Волинського краєзнавчого музею. І дійсно, його гербарій служить прекрасним методичним посібником для ботаніка-початківця, і як взірць професіоналізму – для досвідченого вченого. Колекція дає можливість простежити за зміною рослинності Волині та Рівненщини під впливом інтенсивної господарської діяльності людини,

вивчати географію поширення рідкісних рослин.

Відаючи найцікавіші куточки Волинської та Рівненської областей, Stefan Macko звернув увагу на одну з найгарніших рослин нашої флори – азалию понтийську (рододендрон жовтий). Її батьківщина – гори Кавказу та Малої Азії. Ця рослина, кущі якої сягають висоти 2,5 метрів, має гарні квіти золотисто-жовтого кольору.

Відомо, що ботаніки захопилися дослідженням азалії понтийської з часу, коли в 1795 році її знайшов Діонісій Меклер на околицях села Губкова (тепер Рівненська область). У своїх працях Stefan Macko подав не тільки географічний аналіз цього виду рослин, а й аналізи біотопічний та біологічний. Він вважав, що ця рослина є неогеновим реліктом, і постійно піклувався про її охорону.

У праці «В справі охорони азалії понтийської на Волині» Stefan Macko писав: «Прикро бачити, що унікальна в Європі рослина, яка повинна бути предметом особливої опіки культурного суспільства, і в інших країнах є оздобою парків і садів, а у нас на Волині вона є природною окраскою волинських лісів і приречена на знищення через нерозпорядливість компетентних органів, які за це відповідають».

Stefan Macko ініціював створення перших на Поліссі резерватів для охорони рододендрона жовтого поблизу сіл Карпильки та Сновидовичів (тепер Рокитнівський район Рівненської області).

У гербарії представлена флора Кременецьких гір, яку учений ретельно вивчав з метою створення тут ботанічних резерватів і детально описав у праці «Рослинність проектованих резерватів на Волині», що була видана у 1938 році в Луцьку.

Stefan Macko обґрунтував мережу природно-заповідних об'єктів Волині, включаючи територію сучасних Волинської та Рівненської областей та Кременецького району Тернопільської області (Охорона приrody, 1938). Більшість територій, які вчений запропонував охоронити, увійшли до сучасної природно-заповідної мережі. На жаль, до нашого часу не зберігся унікальний липовий ліс, що займав площу понад 2300 га на лівому березі річки Стиру між селами Боремець та Ярославичі в Рівненській області, де Stefan Macko пропонував створити лісовий резерват. Записаний вчений детальний фітоценотичний опис цього унікального лісового масиву – важливе джерело цінних наукових відомостей про ліси Волинського лісостепу в недалекому минулому.

У монографії «Рослинність межиріччя Стиру, Горині і Случі» (1948-1952 рр.) Stefan Macko узагальнив результати своїх багаторічних досліджень рослинного покриву Волинської та Рівненської областей. Значний науковий інтерес становлять наведені автором для кожного угруповування флористичні списки та картошки поширення рідкісних видів рослин нашого краю.

Людмила ЛАНШИНА

roślina, której krzewy sięgają wysokości 2,5 metrów, ma piękne kwiaty o złoto-żółtym kolorze.

Wiemy, że botanicy są zainteresowani badaniem azalii pontyjskiej od tego czasu, gdy w 1795 r. odkrył ją Dionizy Mекler na obrzeżach wsi Hubków (obecnie Obwód Rówieński). W swoich pracach Stefan Macko podał nie tylko analizę geograficzną tego gatunku roślin, lecz też preferencje biotopu i biologię kwiatu. Uważał bowiem, że ta roślina jest relikwii okresu neogenu i stale dbał o jej ochronę.

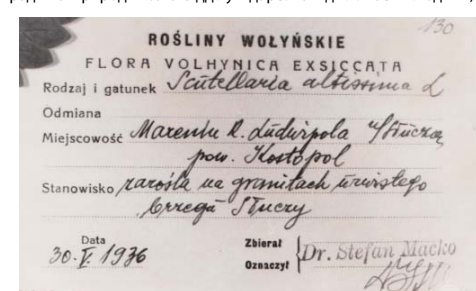
W pracy «W sprawie ochrony azalii pontyjskiej na Wołyniu» Stefan Macko pisał, że: «Прикро widzieć, że uнікаlna в Європі рослина, która ma się stać przedmiotem szczególnej opieki społeczeństwa kulturalnego, i w innych krajach jest ozdobą parków i ogrodów, a u nas na Wołyniu jest ozdobą lasów wołyńskich, została skazana na wyniszczenie z powodu braku pilności właściwych władz, które niosą za to odpowiedzialność».

Stefan Macko inicjował założenie pierwszych na Polesiu rezerwatów ochrony różaniec żółtego w pobliżu wsi Karpiłow-

obwodów wołyńskiego i rówieńskiego oraz rejon krzemieniecki w obwodzie tarnopolskim (Ochrona przyrody, 1938). Większość terenów, które uczony polecał ochraniać, weszły do nowoczesnej sieci rezerwatów. Niestety, nie przetrwał do obecnej chwili uнікаlny las lipowy, który obejmował przestrzeń ponad 2300 ha na lewym brzegu rzeki Styr między wsiami Boremec i Jarosławicze w obwodzie rówieńskim, gdzie Stefan Macko proponował założyć rezerwat leśny. Sporządzony przez naukowca szczegółowy opis fitocenotyczny tego wyjątkowego lasu pozostaje ważnym źródłem cennych wiadomości naukowych o przeszłości lasostepu Wołynia.

W monografii «Roślinność międzyrzecza Styr, Horynia i Słucz» (1948-1952) Stefan Macko przedstawił wyniki swoich wieloletnich badań roślinności na Wołyniu i Rówieńszczyźnie. Dużym zainteresowaniem naukowym cieszą się sporządzone przez autora dla każdej grupy listy florystyczne i mapy rozpowszechnienia rzadkich gatunków roślin naszego regionu.

Ludmila ŁANSZYNA

Баз НАТО в Polsce не będzie

Minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak zapowiada, że członkowie NATO nie zdecydują się na stałą obecność wojsk Sojuszu w Polsce. – NATO nie chce drażnić Rosji – wyjaśnia Siemoniak.

Minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak stwierdził, że «nie sądzi, aby w dokumentach szczytu użyto określenia 'stała obecność wojskowa'». – Będzie raczej mowa o ograniczonej obecności rotacyjnej na terenie Polski i krajów bałtyckich ćwiczeń z udziałem wojsk NATO – twierdzi Siemoniak.

Szef MON tłumaczy przewidywaną decyzję członków NATO niechęcią do angażowania się w Europie Wschodniej na taką skalę. – Niektórzy sojusznicy rozumieją słowo «stały» («permanent») jako zobowiązanie podejmowane na wieczność. I nie chcą się tak angażować.

Uspokaja jednak, że nie oznacza to braku jednostek NATO w Polsce i państwach bałtyckich. – Stany Zjednoczone w Korei Południowej nie podjęły zobowiązania do stacjonowania «na stałe», a są tam już przeszło od pół wieku – mówi szef MSZ i zapowiada, że jesienią przyjmie 400 żołnierzy brytyjskich, a wiosną 300-400 żołnierzy amerykańskich i kanadyjskich.

Gazeta Wyborcza

У Польщі не буде баз НАТО

Міністр національної оборони Томаш Сємоняк передбачає, що члени НАТО не погодяться на постійне перебування військ Альянсу в Польщі. «НАТО не бажає дразнити Росії», – пояснює Сємоняк.

Міністр заявив, що «не думає, аби в документах саміту було вжито термін «постійне військове перебування». Швидше йтиметься про сталу ротаційну присутність на території Польщі та країн Балтії навчальних за участю військ НАТО», – вважає Сємоняк.

Керівник міністерства роз'яснює можливе рішення членів НАТО небажанням втручатися у Східну Європу на такому рівні. «Деякі союзники розуміють слово «постійний» («permanent») як прийняте вічне зобов'язання і не бажають настільки ангажуватися».

Проте заспокоює той факт, що в Польщі та країнах Балтії не бракуватиме підрозділів НАТО. «Сполучені Штати Америки не прийняли рішення перебувати «постійно» в Південній Кореї, однак їхні формування знаходяться там уже понад півстоліття», – говорить керівник МЗС і передбачає, що восени ми приймемо 400 британських солдатів, а навесні – 300-400 американських і канадських солдатів.

Gazeta Wyborcza

Gniew Ameryki

Coraz częściej odzywają się głosy, że Państwo Islamskie jest największym od lat zagrożeniem dla bezpieczeństwa w regionie i dla interesów Stanów Zjednoczonych, dlatego należy rozważyć większe zaangażowanie zbrojne. Do zdecydowanej rozprawy z islamistami w Iraku i Syrii wezwał wpływowy w kręgach politycznych emerytowany amerykański generał, były dowódca wojsk NATO w Afganistanie, John Allen. Zwracając się do prezydenta Obamy napisał na poświęconym tematowi obronności portalu «DefenceOne», że trzeba działać szybko, «porażając system nerwowy» islamistycznej organizacji, by potem «rozbić ją na kawałki».

Prezydent w zdecydowanych słowach potępił zabójców Foyleya, jednak na razie nie zapowiedział żadnych działań, które mogłyby wskazywać na powrót amerykańskich sił zbrojnych do Iraku. Idea taka jest bardzo niepopularna w społeczeństwie, które krytycznie ocenia skutki zaangażowania się USA w konflikty w Iraku i Afganistanie. Na razie wiadomo jedynie o wysłaniu w rejon walk ok. 300 amerykańskich doradców (tym eufemizmem określa się często żołnierzy służb specjalnych), których liczebność w najbliższym czasie nie będzie raczej zwiększana.

Zdaniem prezydenta najważniejszą formą wpływu na sytuację militarną będzie wspieranie zbrojnej opozycji w Syrii i sił kurdyjskich w Iraku. Nie podjęto jednak ostatecznych decyzji co do dalszych działań. Trwają na ten temat dyskusje wśród przedstawicieli najwyższych władz.

Rzeczpospolita

Гнів Америки

Усе частіше лунають голоси, що Ісламська держава – найбільша впродовж останніх років загроза для безпеки в регіоні й для інтересів Сполучених Штатів Америки, тому необхідно розглянути більшу збройну присутність. До переконливої перемоги над ісламістами в Іраку та Сирії закликав Джон Аллен – впливовий у політичних колах американський генерал-пенсіонер, колишній керівник військ НАТО в Афганістані. Звертаючись до президента Обами, він написав на порталі «DefenceOne», котрий присвячено темам оборони, що необхідно швидко «вражати нервову систему» ісламістських організацій, аби згодом «розбити їх на шматки».

Президент рішучими словами засудив убивць Фолея, проте поки не обіцяв жодних дій, які могли би свідчити про повернення американських збройних сил до Іраку. Така ідея дуже непопулярна в суспільстві, яке критично оцінює результати втручання США у конфлікти в Іраку та Афганістані. Поки відомо тільки про те, що в Іраку заворушені вислали приблизно 300 американських експертів (цим терміном часто називають солдатів спеціальних служб), кількість яких у найближчий час, найімовірніше, зросте.

На думку президента, найважливішою формою впливу на військову ситуацію стане підтримка озброєної опозиції в Сирії та курдських сил в Іраку. Однак остаточних рішень щодо подаль-

2014 NATOSCOPE

ших дій ще не прийняли. На цю тему тривають дискусії серед представників найвищих органів влади.

Rzeczpospolita

Базы НАТО в Европе Восточней? «Былабы то провокация wobec Rosji»?

– Nie ma w tej chwili żadnego powodu, by obawiać się ataku rosyjskiego na któryś z krajów NATO – pisze «Sueddeutsche Zeitung». Niemiecki dziennik stwierdza, że rozlokowanie wojsk NATO na Litwie, w Łotwie i Estonii byłoby prowokacją wobec Rosji zaostrzającą konflikt w Europie Wschodniej.

Kraje bałtyckie od dawna zabiegają o rozlokowanie na ich terytorium zachodnich – najlepiej amerykańskich – wojsk lądowych – czytamy w komentarzu opublikowanym na łamach gazety.

Artykuł związany jest z wizytą na Łotwie kanclerz Niemiec. Angela Merkel zapewniała Bałtów o solidarności Niemiec. Podkreśliła też, że zobowiązania NATO istnieją «nie tylko na papierze».

– Absolutnie rozumiem zaniepokojenie ludności na Łotwie, ale także w pozostałych państwach bałtyckich oraz w Polsce – zaznaczyła Merkel i zapewniła, że Niemcy są gotowe wnieść swój wkład w zaspokojenie «rozumiałej i uzasadnionej potrzeby ochrony» ludności krajów Europy Wschodniej. – To nasz obowiązek i obowiązek ten spełnimy – oświadczyła.

Deklaracja ta nie oznacza jednak, że Berlin zmienił zdanie i zgodzi się na bazy NATO w tej części Europy.

PAP

Базы НАТО у Східній Європі? «Це була би провокація щодо Росії»

«Нині немає жодного приводу, щоб побоюватися російських атак на якусь із країн-членів НАТО», – пише «Sueddeutsche Zeitung». Німецьке щоденне видання стверджує, що розміщення військ НАТО у Литві, Латвії чи Естонії було би провокацією щодо Росії і загострило би конфлікт у Східній Європі.

«Балтійські країни здавна хочуть, щоб на їхній території розмітили західні сухопутні війська, найкраще – американські», – читаємо в публікації, розміщеній на сторінках газети.

Стаття пов'язана з візитом у Латвію канцлера Німеччини. Ангела Меркель запевнила балтійців у солідарності Німеччини. Підкреслила також, що зобов'язання НАТО існують «не тільки на папері».

«Повністю розумію занепокоєння населення Латвії та інших країн Балтії, а також Польщі», – зазначила Меркель і запевнила, що Німеччина готова зробити свій внесок у задоволення «розумної та аргументованої потреби оборони населення країн Східної Європи. Це наш обов'язок і ми його виконаємо».

Така декларація, щоправда, не означає, що Берлін змінив думку і погодиться на бази НАТО в цій частині Європи.

PAP

«Захід не зламав жодних обітниць» ws. розszerzenia NATO na wschód

Zachód nie składał żadnej obietnicy Moskwie, że NATO nie rozszerzy się na kraje Europy Środkowo-Wschodniej – pisze w najnowszym numerze prestiżowego pisma «Foreign Affairs» profesor Mary Elise Sarotte z Uniwersytetu Harvarda.

Przez ostatnie kilkanaście lat Rosja często oskarża Stany Zjednoczone i NATO, że przyjmując do swojego grona takie kraje jak Polska czy państwa bałtyckie, łamały obietnicę daną jeszcze w 1990 roku Michajłowi Gorbaczowowi.

Nie było takiej obietnicy – twierdzi profesor Mary E. Sarotte, która specjalizuje się w badaniach nad końcem zimnej wojny. Swoją artykół w «Foreign Affairs» opiera na nowych dokumentach z archiwów zachodnich, które ujawniono w kwiecień 2014 roku.

Jej zdaniem o członkostwie Polski, Czechosłowacji, Węgier lub innych krajów byłego Układu Warszawskiego w ogóle z Moskwą nie rozmawiano, gdyż wtedy nie istniała w ogóle realistyczna możliwość przyjęcia ich do zachodniego sojuszu.

Harvardzka profesor przestudiowała historię zakończenia zimnej wojny, zwłaszcza moment negocjowania z Gorbaczowem procesu zjednoczenia Niemiec.

Radziecki przywódca był przeciwny włączeniu nowych Niemiec do NATO. W pierwszym połowie 1990 roku Zachód proponował mu różne rozwiązania, np. pozostawienie byłej NRD w Układzie Warszawskim lub wariant, w którym była NRD będzie w NATO, ale nie będzie w nim wojsk zachodniego sojuszu.

Ale już w połowie 1990 r. Waszyngton, a za nim Niemcy Helmuta Kohla jednoznacznie oświadczyły Moskwie, że ten drugi wariant jest jedynym możliwym do przyjęcia. W zamian Moskwa dostała pokątną rekompensatę finansową – co najmniej kilkanaście miliardów marek niemieckich na budowę mieszkań

dla wycofywanych z Niemiec wojsk radzieckich (pozostały w byłej NRD i Berlinie do 1994 r.). Rząd Kohla widząc, że reformatorska ekipa Gorbaczowa jest w tarapatkach, zasiłał Moskwę korzystnymi kredytami.

Tvn24.pl

«Захід не порушив жодних обіцянок» щодо розширення НАТО на Схід

«Захід не висловлював жодної обіцянки Москві, що НАТО не буде розширюватися на країни Центрально-Східної Європи», – пише в найновішому числі престижного часопису «Foreign Affairs» професор Мері Еліс Саротт із Гарвардського університету.

Упродовж останніх кількох десятиріч років Росія часто звинувачує Сполучені Штати Америки і НАТО, що приймаючи до свого грона такі країни, як Польща або держави Балтії, вони порушили обіцянку, дану ще в 1990 році Михайлові Горбачову.

«Такої обіцянки не було», – вважає професор Мері Е. Саротт, котра спеціалізується на дослідженнях періоду завершення холодної війни. У своїй статті у «Foreign Affairs» вона спирається на нові документи із західних архівів, відкритий доступ до яких надали через чверть століття після падіння Берлінської стіни.

На її думку, членство Польщі, Чехословаччини, Угорщини або інших країн колишнього Варшавського договору взагалі з Москвою не обговорювалося, оскільки тоді не існувало реалістичної можливості прийняття їх до Альянсу.

Професор із Гарварду вивчила історію закінчення холодної війни, особливо момент переговорів із Горбачовим щодо процесу об'єднання Німеччини.

Радянський лідер був противником приєднання нової Німеччини до НАТО. У першій половині 1990 року Захід пропонував йому різні розв'язання, наприклад, залишити територію колишньої НДР у рамках Варшавського договору або варіант, при якому колишня НДР буде в НАТО, але в ній не буде військ Альянсу.

Проте вже в середині 1990 року Вашингтон, а за ним і Німеччина на чолі з Гельмудом Коелем однозначно заявили Москві, що другий варіант єдино можливий для прийняття. Взаємін Москва отримала відчутну фінансову компенсацію, щонайменше кільканадцять мільярдів німецьких марок на будівництво помешкань для виведених із Німеччини радянських військ (вони перебували в колишній НДР і Берліні до 1994 р.). Уряд Коля, розуміючи проблеми реформаторської команди Горбачова, допоміг Москві необхідними кредитами.

Tvn24.pl

Szczyt NATO w Newport

Zbliża się szczyt NATO w Newport. Decyzje, które zapadną podczas szczytu w Newport, pozostają na razie w sferze spekulacji.

Od początku konfliktu ukraińskiego postawa NATO względem Rosji jest bardzo powściągliwa i nie jest tajemnicą, że Sojusz nie chce drażnić Kremla.

Kryzys na Ukrainie doprowadził do «przebudzenia» NATO w Europie. W związku z tym 13 państw jest aktywnych w sprawie konfliktu rosyjsko-ukraińskiego i w interesie Polski jest, aby powstała odpowiednia struktura, która będzie wykorzystywana przez NATO jako wzmocnienie wschodniej flanki Sojuszu.

Polskie Radio

Саміт НАТО в Ньюпорті

Наближається саміт НАТО в Ньюпорті. Про рішення, які будуть прийняті під час цієї зустрічі, можна поки що лише здогадуватися.

Від початку українського конфлікту позиція НАТО щодо Росії дуже стримана і не є таємницею, що Альянс не хоче дразнити Кремля.

Криза в Україні призвела до «пробудження» НАТО в Європі. У зв'язку з цим 13 країн активні в справі російсько-українського конфлікту і в інтересах Польщі лежить поява відповідної структури, яку НАТО використовуватиме для зміцнення східного флангу Альянсу.

Polskie Radio

Szef NATO: rosyjski konwój na Ukrainie tylko pogłębi kryzys

Anders Fogh Rasmussen potępił wjazd rosyjskiego konwoju na Ukrainę. Uznał to za «wyraźne naruszenie międzynarodowych zobowiązań Rosji» oraz «dalsze naruszenie przez Rosję ukraińskiej suwerenności».

– To jedynie pogłębi kryzys w regionie, stworzony przez Rosję i przez nią podsygany – głosi oświadczenie Rasmussena. Sekretarz generalny NATO uważa to za brak poszanowania przez Rosję zasad humanitarnych.

Polskie Radio

Шеф НАТО: російський конвой в Україні тільки поглибить кризу

Андерс Фог Расмуссен осудив в'їзд російського конвою на територію України. Він визнав це «явним порушенням міжнародних зобов'язань Росії» та «подальшим порушенням Росією українського суверенітету».

– Це тільки поглибить кризу в регіоні, котру створила Росія і вона ж її підживлює, – йдеться у заяві Расмуссена. Генеральний секретар НАТО вважає такі дії свідченням неповаги Росією гуманітарних принципів.

Polskie Radio

PRACA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
агент страховий	1 218	Збільшення клієнтської бази. Укладення договорів на страхування. Знання ПК.
адміністратор	1 230	забезпечує роботу з ефективного і культурного обслуговування клієнтів, створює для них комфортні умови, консультує відвідувачів з питань інших послуг, приймає замовлення, контролює процес обслуговування, проводить співбесіди, контролює дотримання працівниками правил охорони праці, здійснює поселення в готель
адміністратор системи	1 800	досвід роботи програміста, знання програмування, забезпечення штатної роботи комп'ютерної техніки, мереж програмного забезпечення, обслуговування серверу, знання UNIX -систем, ОС LINUX, FreeBSD, WINDOWS. Досконале знання ПК
бармен	1 500	обслуговування клієнтів, знання технології та рецептури приготування напоїв. Оперативне і дооросове обслуговування відвідувачів та розрахунок з ними, слідкувати за наявністю товару в барі, знання асортименту слабоалкогольних та алкогольних напоїв, знання рецептури і способу приготування коктейлів; зміна: тиждень роботи/тиждень відпочинку. знання КА
Бригадир на дільницях основного виробництва (хлібопекарне та кондитерське виробництво)	1 300	Завідувач пекарним виробництвом. Організація роботи пекарного цеху, співпраця з контролюючими органами
бруківник	1 300	Знання технології покладки бруківки, основні види бруківки, способи розбирання бруківки, правила встановлення бардюрів, дотримання правил техніки безпеки
вантажник	1 600	Виконує навантаження, вивантаження і внутрішньоскладське перероблення вантажів: сортування, укладання, перенесення, перевантаження, фасування тощо вручну із застосуванням найпростіших вантажно-розвантажувальних пристроїв. (можна і осіб передпенсійного віку)
виконавець робіт	1 400	Здійснює безпосереднє керівництво будівництвом. Забезпечує виконання виробничих завдань відповідно до графіків і проектів виконання будівельних, монтажних, ремонтно-будівельних робіт, введення об'єктів у дію у встановлені строки.
Виконавець художньо-оформлювальних робіт	4 600	Виконувати художній розпис на стінах, художня ліпка на стінах, моделювання.
Випалювач стінових та в'язучих матеріалів	2 000	робота з комп'ютером, контроль за випалом цегли в тунельній печі, за палинками з газом
виробник харчових напівфабрикатів	1 300	Проводить первинну обробку сировини середньої складності під час виготовлення напівфабрикатів. Розбирає туші, напівтуші, четвертини великої та дрібної худоби відповідно до кулінарних схем їх розбирання. Відокремлює телячі, баранячі, свинячі грудники від корейок. Обвалює спинно-грудну частину туш. Відокремлює м'ясовий, жировий та з'єднувальні тканини від кісток. Зачищає кістки від м'яса. Зрізає шпиг із свинячих туш. Жилує крижано-поперечну частину туші, задню ногу. Розпилює кістки. Розбирає рибу.
водій автотранспортних засобів	1 400	виконувати роботу на великогабаритному автомобілі з коробкою передач напівавтомат з категорією Е
водій навантажувача	1 500	водій автовантажувача «Бобкат»
водій тролейбуса	2 300	перевезення пасажирів громадським транспортом- тролейбусом «Богдан», «ЗІУ», «ЮМЗ»
вчитель середнього навчально-виховного закладу	1 230	робота в школі вчителем інформатики,
Газозварник	1 300	Виконує газове зварювання простих деталей, вузлів і конструкцій з вуглецевої сталі в нижньому та верхньому положеннях зварного шва.
Газозварник	3 000	монтаж газопроводів та зварювання труб
головний енергетик	3 000	контроль і організація роботи електрообладнання заводу
готувач розчинів та мас	1 800	приготування глиняної маси для виготовлення цегли-сирцю, робота з механічним обладнанням
двірник	1 404	прибирання прибудинкової території (район пр.Відродження), місце проживання на території обслуговування підприємствами ЖКП №7, МЖК, ЖКП №11

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
двірник	1 300	прибирання прибудинкової території, скошення трави, щоденне підмітання закріпленої території від сміття, очищення урн від сміття, навантаження сміття на транспорт, виконувати інші роботи, пов'язані з дотриманням санітарного стану закріпленої території, забезпечення спеціалом та господарським інвентарем.
дезінфектор	1 218	виконує роботи по обслуговуванню басейну, дозує кількість дезозону для очищення води згідно таблиці
дизайнер (художник-конструктор)	1 300	розробка ескізів та пошив шкіряно-галантерейних виробів (сумок, косметичок), здійснювати контроль якості, знати асортимент виробів, властивості матеріалів, дотримуватись технологічних нормативів пошиття шкіряно-галантерейних виробів, знати дефекти обробки, та способи їх усунення, виконувати правила безпеки праці
Друкар офсетного плоского друкування	3 000	виконувати роботи по приладді і друкуванню газет, отримувати пробний відтіск, налаштовувати фальцапарат, досвід роботи в поліграфічному виробництві
електрик дільниці	1 218	на 0,5 ставки. Потребує виконання робіт із забезпечення справного стану і надійної роботи пристроїв та електроустаткування.
Електрогазоварник	1 250	ручне напівавтоматичне, автоматичне зварювання деталей, апаратів, конструкцій транспортних засобів
електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах	2 000	проведення зварювальних робіт в кузовному цеху
Електрозварник ручного зварювання	2 000	Зварювання конструкцій та трубопроводів (компресорна підстанція) виконують ручне, дугове, кисневе різання, зварює відповідальні конструкції в блочному виконанні у всіх просторах положень зварювального шва
електромонтажник-наладжувальник	1 400	виконання робіт з монтажу та демонтажу проводок та мереж, знання електричних схем, типів проводів та кабелю, типів дрібних конструкцій
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 218	виконання поточного ремонту вузлів та деталей електричного устаткування; виконання простих слюсарних, монтажних і теслярських робіт під час ремонту електроустаткування; заміна, зрощування та паювання дротів високої та низької напруги; прокладання кабелів у приміщенні, монтаж електроприладів; виявлення нескладних дефектів електрообладнання, способи їх усунення
електромонтер контактно-мережі	2 200	ремонт та обслуговування контактної мережі тролейбуса «Богдан», «ЮМЗ», «ЗІУ», ремонт та обслуговування кабельних ліній
завивач худоби	2 000	займатися великої рогатої худоби з використанням току, в роботі використовуються спеціальні, ножі.
завантажувач-вивантажувач печей	1 800	заштовхування та вивантаження ліпних каюнок до допоміжного механічного штовхача (робота на механічному обладнанні)
зварник пластмас	3 000	зварювання деталей пластмас
інженер з охорони праці	2 000	Знання законодавства з охорони праці, забезпечення законодавчих норм по будівництву і ремонту будівель та споруд, проведення ввідного інструктажу, підготовка статистичних звітів з охорони праці,
Інженер-будівельник	2 000	нагляд за виконанням будівельно-монтажних робіт, поточний, капітальний ремонт апітчних приміщень, складів фармацевтичних засобів
інженер-конструктор	1 350	знання спеціалізованих програм AutoCad, Lira, Monopach; розробка конструкторської документації
інженер-механік груповий	1 350	помічник інженера-механіка, здійснювати контроль та організацію ремонту автотранспорту (КАМАЗ, Грейдери). Вести технічну документацію, правильність зберігання запасних частин
інженер-програміст	1 300	знання основ бухгалтерського обліку, робота з програмою 1С Бухгалтерія 8.0
інспектор	1 218	Обов'язки старшого інспектора. Здійснення комплексу заходів, пов'язаних з укладанням та припиненням договорів оренди, перевірка розрахунків орендної плати, підготовка інформації про наміри передати в оренду державне майно, здійснення перевірки виконання орендарями умов договорів оренди.

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
касир торговельного залу	1 377	викладка товару, ротація товару, розміщення цінників, обслуговування покупців на касі, ведення касової документації, здійснює облік грошових знаків у порядку і строки, встановлені законодавством про касову дисципліну, консультує покупців щодо асортименту товарів
керівник музичний	884,40	проводить музичні заняття, бере участь в організації свят, виконує програми музичного виховання з урахуванням особливостей дітей-інвалідів, 12 годин на тиждень
керуючий магазином	2 000	Виконання плану продажів, управління товарним запасом магазину, організація роботи магазину, підбір та навчання персоналу, робота з органами місцевої влади (отримання і надання необхідної документації), контроль касової дисципліни, звітність.
комірник	1 270	приймом та видача товарно-матеріальних цінностей проведення інвентаризації на складі, дотримання норм зберігання товару
комплектувальник товарів	1 300	вивантаження товару, комплектація та завантаження товару, торговельного обладнання та оборотної тари з транспортного засобу та на транспортний засіб, переміщення товарів на склад магазину та в торговельний зал, викладка на торговельне обладнання; вага - до 50кг. забезпечення постійного оновлення товару алкогольної групи
кондитер	1 320	виготовлення домашньої випічки, тортів, тістечок, рулетів, знання технології приготування кондитерських виробів (дозування складників), дотримання санітарно-технічних норм
Кондуктор громадського транспорту	1 480	продаж разових проїзних квитків, збір плати за проїзд, перевірка проїзних квитків та документів, що є підставою для безкоштовного проїзду
контролер стінових та в'язучих матеріалів	1 300	відбраковка цегли-сирцю на транспортній стрічці, що просувається від автомата порізки цегли,
контролер целюлозно-паперового виробництва	1 500	здійснення контролю якості та оцінювання якості готової продукції (картону), оформлення документації по результатах контролю
кравець	3 000	крій та пошиття виробів з елементів вишивки. Знання технологій пошиття та обробки швейних виробів.
кур'єр	1 218	добробовісно виконувати роботу, рознесення листів на благодійну діяльність
кухар	1 218	Виготовлення чебуреків, знання технології приготування тіста та начинки для чебуреків. Знання асортименту товару, матеріальна відповідальність. Дотримання умов, строків зберігання та реалізації продукції, санітарно-гігієнічних правил утримання продукції та службових приміщень
кухонний робітник	1 300	первинна обробка продуктів для приготування страв, приготування перших, других страв та салатів
лаборант (медичина)	1 218	контроль за станом здоров'я дітей, санітарним станом басейну, виконання правил відвідування басейну, заміри температури води та кількості залишкового хлору у воді, надання медичної допомоги
Листоноша (поштар)	1 500	доставка адресатам поштових відправлень, товарів народного споживання, пенсій та грошової допомоги, грошових переказів, періодичних видань згідно з поштовими правилами та у встановлені контрольні терміни
лікар-терапевт	2 003	Отглад перед допуском донорів до здачі крові, ведення лікарської документації
ліпник скульптурного виробництва	4 500	вміє малювати та ліпити, можливе стажування
майстер дільниці	2 700	майстер ремонтної дільниці, контроль за виконанням робіт поточного ремонту житлового фонду
майстер з ремонту приладів та апаратури	1 218	Виконує заміну запобіжника в радіотелеапаратурі, ремонт штекера, ручок керування, усунення несправностей контактів блокування, заміну та ремонт шнура живлення зі штепсельною вишкою, зняття та установку кінескопа телевізорів не вище III класу, блоків, перемикачів телевізійних програм та перемикачів телевізійних каналів антенного уводу. Виявляє причини несправностей і виконує ремонт однопрограмих радіотрансляційних гучномовців, електропрограмих пристроїв без автостопа.

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

W Warszawie parada z okazji ukraińskiego Święta Niepodległości

У Варшаві парад із нагоди українського Дня Незалежності

Ніх живе Польща, слава Україні – такі окrzyki wznosili Ukraińcy podczas niedzielnej parady w Warszawie z okazji ukraińskiego Dnia Niepodległości. Maszerujący deklarowali wsparcie dla Ukrainy i wdzięczność dla Polaków za okazywaną im pomoc.

«Parada wyszywanek» (wielu uczestników było ubranych w tradycyjne ukraińskie haftowane koszule) wyruszyła po południu z pl. Zamkowego i dotarła pod pomnik ukraińskiego poety narodowego Tarasa Szewczenki. Organizatorami marszu były: Euromajdan Warszawa i Fundacja Otwarty Dialog.

Ponad tysiąc uczestników pochodu wielokrotnie skandowało «dziękujemy» i «niech żyje Polska». Liczni mieszkańcy Warszawy pozdrawiali maszerujących Ukraińców.

Pochód się zatrzymał przed ambasadą Ukrainy w Warszawie, gdzie uczczono minutą ciszy tych, którzy stracili życie na kijowskim Majdanie. Odmówiono też modlitwę. Marsz zakończył się pod pomnikiem Tarasa Szewczenki, gdzie złożono kwiaty i odczytano jego wiersze.

Od godzin popołudniowych w Nowym Forcie na Żoliborzu odbywały koncerty zespołów z Polski i

Ukrainy, pokazy filmów dokumentalnych, wernisaż wystawy «God Save Ukraine», a także panele dyskusyjne i spotkania zorganizowane przez Związek Ukraińców w Polsce i Stowarzyszenie «Nasz Wybór».

Obchody Dnia Niepodległości Ukrainy trwały w Warszawie od soboty, kiedy odbył się m.in. przejazd rowerzystów z flagami Ukrainy i piknik ze specjalnymi ukraińskimi potrawami. Elementem obchodów było też podświetlenie Pałacu Kultury i Nauki na żółto-niebiesko.

Życzenia w 23. rocznicę odzyskania niepodległości Ukrainy złożyli w niedzielę prezydent Bronisław Komorowski oraz premier Donald Tusk. Komorowski potępił przy tym rosyjską agresję, a Tusk zaznaczył, że nie ma wolnej Europy bez niepodległej Ukrainy.

Fot. © PAP/Bartłomiej Zborowski

«Хай живе Польща, Слава Україні!» – вигукували українці під час недільного парад, що відбувся у Варшаві з нагоди українського Дня Незалежності. Учасники маршу заявляли про підтримку України та вдячність полякам за допомогу.

«Парад вишиванок» розпочався після обіду на Замковій площі. Учасники пройшли аж до пам'ятника українському поету Тарасу Шевченку. Організаторами маршу були «Євромайдан Варшава» та Фундація «Відкритий діалог».

Більше тисячі учасників парад раз з разом вигукували: «Дякуємо! Хай живе Польща!». Численні мешканці Варшави вітали українців, що проходили вулицями міста.

Хода зупинилася біля Посольства України в Польщі. Учасники вшанували пам'ять тих, хто загинув на Майдані, хвилиною мовчання, прочитали молитву. Марш закінчився біля пам'ятника Тарасу Шевченку. Тут поклали квіти та прочитали вірші Кобзаря.

Після обіду в «Новому Форті» на Жolibожі виступали колективи з Польщі та України, від-

бувалися покази документальних фільмів, виставка «God Save Ukraine», дискусії та зустрічі, організатором яких виступила Спілка українців у Польщі та Товариство «Наш вибір».

У Варшаві День Незалежності України почали відзначати ще в суботу, коли відбувся, зокрема, велопробіг із прапорами України та пікнік з українськими національними стравами. Одним із заходів, проведених у рамках святкування, було також підсвічування Палацу культури і науки в національних кольорах України.

Із нагоди 23-річчя незалежності України привітав президента Броніслава Коморовського та прем'єр-міністра Дональда Тука Коморовський осудив російську агресію, а Туск зазначив, що немає вільної Європи без незалежної України.

rp.pl / PAP

Фонд міжнародної солідарності оголошує перший випуск Конкурсу на отримання грантів «Польсько-Канадська програма підтримки демократії»

Польсько-Канадська програма підтримки демократії (надалі Програма) – це спільна ініціатива Уряду Польщі та Канади, керована Фондом міжнародної солідарності.

Мета Програми – збільшення активної участі мешканців України у створенні ефективних і законних демократичних установ з високим рівнем довіри, зокрема органів місцевого самоврядування і належних ЗМІ.

Загальна сума коштів призначених на фінансову підтримку проектів, які виграла конкурс на отримання грантів, складає **8.5 млн зл.**

Конкурс надає можливість отримати два гранти на розвиток:

Місцевої демократії, загальна сума фінансування **5,4 млн зл.** (в тому числі до **2,4 млн зл.** на модульні проекти у 2015-2016 рр.);

Незалежних ЗМІ, загальна сума фінансування **3,1 млн зл.** (в тому числі **1,6 млн зл.** на модульні проекти у 2015-2016 рр.).

Тематичні цілі Конкурсу:

A. Покращення спроможності місцевої влади та спільнот надавати послуги та вести ефективну політику з використанням прозорих механізмів, які базуються на співучасті.

A1. Активізація мешканців в процес стратегічного планування і надання послуг з врахуванням гендерної рівності.

A2. Підвищення рівня активізації мешканців в процес прийняття рішень і публічний діалог, з врахуванням гендерної рівності. Розвиток та інституціоналізація механізмів надання державних консультацій. Збільшення суспільної свідомості щодо реформ.

A3. Покращення спроможності місцевих лідерів (чоло-

віків і жінок) до досягнення кращих результатів своєї громадянської активності та їх активізація з метою реалізації реформ.

B. Збільшення значення місцевих ЗМІ в надаванні незалежної, всебічної та доступної інформації з врахуванням гендерної рівності та інформації, яка стосується місцевої політики і реформ.

B1. Збільшення значення ЗМІ в дискусії на тему політики і реформ на локальному рівні, з врахуванням гендерної рівності;

B2. Сприяння взаєморозумінню між мешканцями різних регіонів України;

Отримати грант можуть зареєстровані в Польщі товариства, фонди або юридичні особи та організаційні структури, діяльність яких базується на положеннях про відношення Держави до Католицької церкви у Республіці Польща, про відношення Держави до інших церков та інших релігійних угруповань, а також про гарантії вільного віросповідання, які відповідають таким чотирьом умовам:

- співпрацюють з партнерами з України;
- мають принаймні трирічний досвід з 2009-2014 рр. реалізації проектів у державах Східного партнерства,
- мають досвід використання державних засобів у розмірі не менше, ніж 150 тис. зл. протягом одного конкретного календарного року з 2011 по 2014 рр.,
- публікують на загальнодоступному для всіх сайті свій статут (або інший рівнозначний документ), а також актуальні річні основні та фінансові звіти.

У конкурсі можна клопотатися про отримання додаткового фінансування проектів у розмірі:

- **150 тис.-300 тис. зл. у випадку річних проектів** (період реалізації – листопад 2014 р. - 30 листопада 2015 р.);
- **500 тис.-850 тис. зл. у випадку модульних проектів**, (період реалізації – листопад 2014 р. - 30 листопада 2016 р.);

Заяви подаються у два етапи. На першому етапі подаються вступні заявки (лист про наміри). На другому етапі складається повна заявка.

Обмеження щодо кількості заявок:

Кожний суб'єкт, який має право взяти участь у конкурсі може подати не більше 5 вступних заявок (листів про наміри).

Кожний суб'єкт, вступні заявки якого (листи про наміри) будуть закваліфіковані до другого етапу конкурсу може подати не більше, ніж дві повні заявки, які становитимуть доповнення до прийнятих вступних заявок.

Термін подачі заявок:

• Вступні заявки (листи про наміри): **до 8 вересня 2014 р. до 13:00 год.**

• Повна заявка: **30 днів** з моменту оголошення результатів оцінки вступних заяв на сайті Фонду міжнародної солідарності www.solidarityfund.pl

Анкету необхідно заповнити в режимі on-line у генераторі заявок на сайті: www.pkwd.solidarityfund.pl

Перед подачею заявки просимо докладно ознайомитися з:

Умовами участі у конкурсі на отримання грантів та Умовами оцінювання та вибору проектів (2015).

Додаткову інформацію щодо конкурсу на отримання грантів «Польсько-Канадська програма підтримки демократії» можна отримати:

- за номером тел. **+48 22 290 66 22** внутр. 33 (інфолінія працює в робочі дні з 10:00 до 14:00)
- за допомогою електронної пошти: pkwd@solidarityfund.pl
- під час інформаційних зустрічей 7 і 19 серпня 2014
- на сайті фонду питання і відповіді (FAQ).

Польсько-Канадська програма підтримки демократії співфінансується в рамках програми співпраці для розвитку Міністерства закордонних справ РП та Міністерства закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади (DFATD).

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polską i Polakami za granicą w 2014 r.» Za pośrednictwem Fundacji «Wolność i Demokracja»

Założyciel/Zaszyownik - Walentyn WAKOLUK
Zespół redakcyjny/Redakcyjny korespondent:
Walentyn WAKOLUK/Walentyn WAKOLUK
Natalia DENYSIUK/Natalia DENYSIUK
Witold JARUCHI/Witold JARUCHI
Marjana PECZENIUK/Marjana PECZENIUK

Redaktor naczelny: Walentyn WAKOLUK
Korespondent: Jadwiga DEMCZUK
Redaktor techniczny: Marjana PECZENIUK
Redaktor odpowiedzialny: Aleksander SWICA
Tłumaczenia: Swilana PYZA,
Natalia DENYSIUK

Główny redaktor: Walentyn WAKOLUK
Literатурный редактор: Ядвіга ДЕМЧУК
Технічний редактор: Мар'яна ПЕЧЕНЮК
Відповідальний редактор: Олександр СВИЦА
Переклад: Світлана ПИЗЗА,
Наталія ДЕНИСЮК

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідоцтво про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 р.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк: Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Воїн 27.
Друк офсетний, формат А 3

